Cumhuriyet International Journal of Education, 15(1): 338-361, 2026
DOI: https://dx.doi.org/10.30703/cije.1721587

Cumhuriyet International Journal of Education

| cije.cumhuriyet.edu.tr | Founded: 2011 | ISSN: 2147-1606 | Publisher: Sivas Cumhuriyet University

Early Childhood Sexual Education: An Examination of Parents' Perspectives[#]

Şerife Eraslan[1,a,*]

[1] **Faculty of Health Sciences, Department of Child Development, Mudanya University, Bursa, Turkey**
***Corresponding author e-mail adress: serife.eraslan@mudanya.edu.tr**

Research Article

History
Received: 18.06.2025
Accepted: 02.12.2025

Acknowledgment
[#] *This study was presented as a conference paper at the 6th International Child Development Congress, held on 16–18 October 2025.*

iThenticate

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

This article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0)

ABSTRACT

This study aims to examine the views and experiences of parents whose children attend preschool education institutions regarding sexual education. In this research, the case study design, one of the qualitative research methods, was employed. The participants of the study consisted of the parents of 18 children (10 mothers and 8 fathers) attending preschool education institutions affiliated with the Ministry of National Education in Ankara, Türkiye. The participants were selected through purposive sampling. Data were collected through semi-structured interviews and analyzed using content analysis. The findings revealed that when parents think of sexual education, the concepts of sexuality and reproduction primarily come to mind. While some fathers stated that sexual education should be provided during adolescence, the majority of parents argued that it should begin at an early age and be delivered primarily within the family context. However, it was also found that many parents do not know where or how to begin sexual education and feel hesitant to discuss these issues with their children due to a lack of knowledge. Parents emphasized that sexual education is necessary for children to develop an understanding of their own bodies and to protect themselves from sexual abuse. By examining parents' knowledge, attitudes, and experiences regarding sexual education in early childhood, this study highlights the critical importance of family-based sexual education for promoting healthy sexual development and protecting children from sexual abuse. The findings also indicate that mothers and fathers generally share similar perspectives on children's sexual education; however, fathers tend to focus more on issues related to privacy and protection from sexual abuse.

Keywords: *Early childhood, Sexual development, Sexual education, Parental attitudes, Protection from sexual abuse*

Erken Çocuklukta Cinsel Eğitim: Ebeveynlerin Görüşlerinin İncelenmesi

Araştırma Makalesi

Süreç
Geliş: 18.06.2025
Kabul: 02.12.2025

Bilgi
[#] *Bu çalışma, 16–18 Ekim 2025 tarihleri arasında düzenlenen 6. Uluslararası Çocuk Gelişimi Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.*
**Sorumlu yazar*

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

ÖZ

Bu araştırma, çocukları okul öncesi eğitim kurumuna devam eden ebeveynlerin cinsel eğitime ilişkin görüş ve deneyimlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını, Ankara ilinde Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 18 çocuğun ebeveynleri (10 anne ve 8 baba) oluşturmaktadır. Katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş; veriler yarı yapılandırılmış görüşme ile toplanmış ve içerik analizi tekniği ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, cinsel eğitim denildiğinde ebeveynlerin aklına öncelikle cinsellik ve üreme kavramlarının geldiği belirlenmiştir. Bazı babalar bu eğitimin ergenlik döneminde verilmesi gerektiğini ifade ederken, çoğunluk erken yaşta ve aile tarafından verilmesi gerektiğini savunmuştur. Ancak ebeveynlerin bu eğitime nereden ve nasıl başlayacaklarını bilmedikleri ve bilgi eksikliği nedeniyle çocuklarıyla bu konuda konuşmaktan çekindikleri bulunmuştur. Ebeveynlerin, cinsel eğitimin çocuğun kendi bedenini tanıması ve cinsel istismardan korunması açısından gerekli olduğunu vurguladıkları tespit edilmiştir. Bu araştırma, erken çocukluk döneminde ebeveynlerin cinsel eğitime ilişkin bilgi, tutum ve deneyimlerini inceleyerek, aile temelli cinsel eğitimin çocukların sağlıklı cinsel gelişimi ve cinsel istismardan korunmaları açısından taşıdığı kritik önemi ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, anne ve babaların çocukların cinsel eğitimi konusunda genel olarak benzer görüşlere sahip oldukları; ancak babaların daha çok mahremiyet ve istismar konularına odaklandıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Erken çocukluk, Cinsel gelişim, Cinsel eğitim, Anne-baba tutumları, Cinsel istismardan korunma*

a 0000-0003-2569-6983

How to Cite: Eraslan, Ş. (2026). Early Childhood Sexual Education: An Examination of Parents' Perspectives. *Cumhuriyet International Journal of Education, 15*(1), 338-361. https://dx.doi.org/10.30703/cije. 1721587

1. Introduction

Sexual education is a lifelong process that involves learning the cognitive, social, emotional, and physical dimensions of sexuality and developing appropriate attitudes and behaviors related to sexuality (WHO, 2010). In other words, sexual education enables individuals to understand their physical, emotional, and sexual development, develop positive attitudes toward these aspects, and respect human sexuality as well as the rights, views, and behaviors of others (Bayhan & Artan, 2007). Sexual education should begin within the family, where children acquire their first fundamental knowledge and skills, and particular importance should be given to educating children about recognizing and understanding their own bodies (Pick et al., 2000). When provided appropriately and at the right time, sexual education can also function as an awareness-raising tool to help protect children from sexual abuse (Bayrak et al., 2011; Zhang et al., 2013). Appropriate sexual education provided by parents not only protects children from misinformation but also enables them to recognize their private body parts and develop the ability to protect themselves from sexual abuse (Baysan, 2020; Bayrak et al., 2011; Çerçi, 2013).

Sexual education should encompass not only reproduction and sexual organs but also children's awareness of their bodies, gender awareness, boundary-setting skills, respect and tolerance toward others, as well as healthy hygiene practices (Taşçı, 2017). When sexual education is provided at an appropriate developmental stage, it can prevent children from believing inaccurate or exaggerated information. Consequently, children who acquire accurate knowledge about sexuality become more aware of how to protect themselves from sexual abuse (Çerçi, 2013).

In Türkiye, sexual education is among the topics that parents often find difficult to discuss. In particular, the perception of sexuality as a social taboo is considered one of the main factors leading parents to avoid conversations about sexual issues (Babacan, 2003; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 2004). Misconceptions and negative attitudes toward sexuality within society are often transmitted from generation to generation, which may negatively affect the development of sexual identity (Yaşan & Gürgen, 2004). Parents frequently feel hesitant to address sexual education because they believe they lack sufficient knowledge and worry that their children may ask additional questions that they may not be able to answer (Baysan, 2020; İşler & Gürşimşek, 2018). However, children who receive age-appropriate and developmentally appropriate sexual education during the preschool years are more likely to develop a healthy sexual identity, distinguish accurate information from misinformation, recognize inappropriate behaviors, and protect themselves from sexual abuse (Gündüz & Yıldız, 2020; Çankırı, 2018; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 2004; UNICEF 2018).

The preschool period is a critical stage not only for children's overall development but also for their sexual development. During this period, parents play a key role in supporting all areas of their children's development, including sexual development (Balter et al., 2016; Sharma, 2017). As in other developmental domains, parents are expected to serve as role models and possess sufficient knowledge and competence regarding children's sexual development (İşler, 2017). Particularly during early childhood, parents play a significant role in shaping children's sexual knowledge, attitudes, and behaviors, as they are considered children's primary sexuality educators within society (Kirby, 1999).

Children in the preschool period are naturally curious and begin to ask questions related to sexual development, such as those concerning birth and gender differences. They expect realistic and satisfying answers to these questions (Capuzzi & Gross, 1999; Kurtuncu et al., 2015; Tobin, 2001; Yavuzer, 2017). Parents should not ignore these questions but instead provide accurate information appropriate to the child's developmental level (Çankırı, 2018; Farmahini Farahani, 2008; Ghorbani et al., 2015; Özgün & Çapri, 2021; Yavuzer, 2017). It is essential that parents respond without embarrassment or humiliation and avoid dismissing children's questions. Instead, they should provide appropriate responses without overwhelming the child with excessive information (Yavuzer, 2017). When children begin asking questions about sexuality, it indicates that the appropriate time for sexual education has arrived (Ghorbani et al., 2015; Sevim, 2010). Parents' ability to answer such questions in a developmentally appropriate manner is closely related to their level of knowledge about sexual development and sexual education (Çankırı, 2018).

Sexual education plays an important role in supporting healthy sexual development and helping children protect themselves from sexual abuse. Parents constitute the primary and most reliable source of information during children's sexual development process. Therefore, it is essential that parents possess accurate knowledge about sexual development and share this information appropriately with their children. In Türkiye, sexual education is not sufficiently included in preschool education curricula and is generally addressed as a learning outcome only in primary education. This situation may lead to various needs and gaps in both children's and families' knowledge regarding sexual education (Alkan Ersoy, 2015; Çalışandemir et al., 2010).

A review of the literature indicates that many studies report that parents believe sexual education is necessary for children. Most of these studies highlight parents' views that sexual education should primarily be provided by mothers and fathers (Ata, 2023; Baysan, 2020; Çevik Güner & Aktaş, 2022; Göçgeldi et al., 2007; Elifküçük, 2011; Kakavoulis, 1998; Kirby, 1999; Kurtuncu et al., 2015; Sarikhani et al., 2023). However, research findings also indicate that parents often avoid discussing sexual issues

and may ignore children's questions about sexuality (Ceylan & Çetin, 2015; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996; İşler & Gürşimşek, 2018). Some parents who discuss sexual topics with their children report feeling anxious, embarrassed, or worried (Ceylan & Çetin, 2015; Turnbull et al., 2008; Tuğrul & Altan, 2001; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996), while others report feeling comfortable and competent in addressing these issues (Elifküçük & Sönmez, 2011; Eroğlu & Gölbaşı, 2005).

Previous studies indicate that the majority of parents believe sexual education should begin during the preschool years, particularly between the ages of three and six (Ceylan & Çetin, 2015; Göçgeldi et al., 2007; Elifküçük & Sönmez, 2011; Sarikhani et al., 2023; Sezgin & Akyüz, 2018; İşler, 2017). However, some parents believe that sexual education should start during adolescence, typically between the ages of 13 and 18 (Baysan, 2020; İşler, 2017; Sarikhani et al., 2023). According to research findings, parents believe that preschool sexual education programs should include topics such as gender differences, body safety, pregnancy, sexuality and reproduction, masturbation, and sexually transmitted diseases (Capello, 2001; Elifküçük, 2011; İşler & Gürşimşek, 2018).

Beyond these findings, studies reveal that many parents lack sufficient knowledge about sexual education and some perceive sexuality solely as sexual intercourse. This narrow understanding of sexual education may hinder the development of a comprehensive and healthy approach to children's sexual education. Moreover, the lack of accurate knowledge among many parents creates difficulties in communicating effectively with their children about sexual issues. This situation highlights the need for greater guidance and educational support to help parents develop the skills necessary to provide accurate sexual education.

The findings of previous research played an important role in shaping the rationale for the present study. Earlier studies indicate that parents often associate sexual education with limited topics such as gender differences, protection from sexual abuse, and bodily differences, while giving less attention to psychosocial development or sexual identity. The perception of sexuality as a taboo within society often causes parents to feel embarrassment, hesitation, and inadequacy when discussing these topics, and many parents themselves did not receive sexual education during their own childhood. These factors underline the need to examine the perspectives and experiences of parents of preschool children regarding sexual education.

The perspectives outlined above indicate that parents may not possess sufficient knowledge regarding sexual development and sexual education. This study is expected to serve as an important resource for parents of preschool children, preschool teachers, administrators, and researchers who wish to explore this topic in depth. Accordingly, the primary aim of this study is to determine the views and experiences of parents whose children attend preschool education institutions regarding sexual education. In line with this general objective, the following issues will be examined: the necessity of sexual education, the appropriate age to begin sexual education, the extent to which parents discuss sexuality with their children, the topics addressed, the emotions experienced by parents during such discussions, parents' own experiences with sexual education during their childhood, the content of sexual education in preschool institutions, parents' experiences in implementing sexual education, and their views regarding these issues. Accordingly, the research problem of the study is formulated as follows: "What are the views and experiences of parents of children attending preschool education institutions regarding sexual education?" Based on this main research problem, the following research questions were addressed:

1. What are parents' views regarding the appropriate age to begin sexual education, the methods used to provide it, and who should deliver it?
2. What are parents' views regarding the necessity of sexual education and the topics that should be addressed in preschool institutions?
3. What kinds of questions do children ask their parents, and what emotions and approaches do parents experience when responding to these questions?
4. What are parents' previous experiences related to sexual education, and how do these experiences influence their attitudes toward their children?
5. What are parents' views regarding their needs for sexual education and their experiences in implementing it?

2. Method

2.1 Research Design

This study was conducted using a qualitative case study design in order to explore the views and experiences of parents of children attending preschool education institutions regarding sexual education. The primary aim of case study research is to gain an in-depth understanding of how and why events or phenomena occur within their real-life context (Creswell, 2013). In line with this purpose, the study involved systematic processes of data collection, analysis, and interpretation. The findings obtained from the research not only reveal the dynamics of the phenomenon under investigation but also provide a comprehensive understanding of key issues that should be addressed in future research (Davey, 1991; Yin, 2018).

2.2 Participants

The participants of the study consisted of the parents of 18 children (10 mothers and 8 fathers) attending preschool education institutions affiliated with the Ministry of National Education in Ankara, Türkiye**.** Participants were selected through criterion sampling, which is one of the purposive sampling methods. Criterion sampling involves selecting individuals who possess specific characteristics relevant to the purpose of the

study, and participants are expected to meet predefined criteria (Büyüköztürk et al., 2016).

In this study, two main criteria were used to determine the participants:

1. The parent must have a child currently attending a preschool education institution.
2. The participant must be a married mother or father.

The second criterion was chosen to enable a more holistic examination of parental experiences related to sexual education within family structures in which both parents share responsibilities in the child's care and upbringing. Single-parent families were excluded from the scope of the present study, as their experiences may involve different dynamics that fall outside the focus of this research.

2.3 Data Collection Instruments

In this study, a semi-structured interview form developed by the researcher was used as the data collection instrument. In developing the interview questions, a review of the relevant literature was first conducted (Ata, 2013; Baysan, 2020; Farmahini Farahani, 2008; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996), and based on this review, a semi-structured interview guide was prepared by the researcher.

To enhance the content validity of the interview form, the questions were evaluated by two experts in early childhood education. Necessary revisions were made in line with expert feedback, and the final version of the interview questions was established. Prior to the main data collection process, pilot interviews were conducted with two mothers and two fathers to assess the clarity, functionality, and applicability of the questions. As a result of the pilot study, minor revisions were made regarding wording and phrasing; however, no changes were required in the substantive content of the questions.

The final interview form consisted of 10 open-ended questions directed to parents. Examples of these questions include:

- *What are your views about sexual education? In your opinion, what does sexual education mean?*
- *At what age should sexual education begin, and how should it be provided? Why?*
- *Who do you think should provide sexual education to children? Why?*
- *What competencies should individuals who provide sexual education possess? Why?*

These open-ended questions were designed to explore parents' perspectives on sexual development, family-based sexual education, and the role of parents in promoting children's body awareness and protection from sexual abuse within early childhood contexts.

The ethical process in the study was as follows:

- Ethics committee approval was obtained from Hacettepe University, Institute of Educational Sciences Research Ethics Committee (Date: 14.06.2024, Number: E-77278857-900-00003576872).
- Informed consent was obtained from the participants.

2.4 Data Collection Process

The data collection process of this study was conducted between September 15, 2024, and March 15, 2025. Prior to the commencement of the study, the necessary ethical approval was obtained from the Ethics Committee of the Senate of Hacettepe University on June 14, 2024.

Before the data collection phase, parents who participated in the study were informed about the purpose and scope of the esearch. Written informed consent was obtained from all participants who voluntarily agreed to participate, and each participant signed a Voluntary Participation Form.

The interviews were conducted at times convenient for the participants, typically during the periods when parents dropped off or picked up their children from school. The interviews took place in a quiet classroom environment within the school setting, free from distracting elements.

With the consent of the participants, all interviews were audio-recorded. Each interview lasted approximately 40–45 minutes. The audio recordings obtained from the interviews were transferred to a digital environment and subsequently transcribed verbatim by the researcher. All data were stored securely in a password-protected digital folder on the researcher's personal computer.

2.5 Data Analysis

In this study, qualitative data obtained through a semi-structured interview form were analyzed using the content analysis method. The primary purpose of content analysis is to organize the data systematically by grouping statements with similar meanings derived from participants' responses and by developing codes, categories, and themes from these groupings (Yıldırım & Şimşek, 2021). This approach provides a descriptive framework that allows the structure of the data to be revealed and meaningful patterns to be identified.

The data analysis process was carried out through the following stages:

- All interviews were audio-recorded and subsequently transcribed. The recordings were repeatedly reviewed to ensure transcription accuracy, resulting in approximately 35 pages of textual data.
- Initially, the researcher read the transcripts multiple times to identify preliminary codes. These codes were then grouped according to their shared characteristics and organized under broader themes, from which sub-themes were developed (Braun & Clarke, 2016).
- The coding process was conducted independently by the researcher and an expert in the field of early childhood education. Inter-coder agreement was calculated as 83%, indicating a reliable analysis process (Miles & Huberman, 1994).

- Codes and themes were subsequently reviewed collaboratively by both coders, and necessary revisions were made to reach their final form.
- While presenting the findings, frequency values were included alongside some codes and themes in order to enhance the representational strength of the data and to indicate how many participants expressed a particular theme. However, these frequencies were not used for statistical purposes; rather, they were employed to strengthen the qualitative nature of the content analysis (Schreier, 2012).

In addition, direct quotations from participants were included to provide an in-depth understanding of the findings and to support the analytical interpretations. Within this framework, the data analysis process was conducted based on content analysis, focusing on the descriptive structure of the data without explicitly employing a thematic analysis framework. Considering the aim of the study and the nature of the data, content analysis was deemed the most appropriate analytical method, and the analysis process was structured accordingly.

3. Findings

This section presents the findings obtained from the responses provided by parents to the open-ended questions related to sexual education in early childhood, which were included in the parent information form. The participants' responses were analyzed using the content analysis method, and statements with similar meanings were categorized under thematic headings.

As a result of the analyses, the data were organized around seven main themes and their corresponding subthemes. The seven main themes identified in the study are as follows:

(1) Parents' Definitions and Perceptions of Sexual Education,
(2) Timing, Management, and Responsibility of Sexual Education,
(3) Parents' Views on the Necessity of Sexual Education,
(4) Topics That Should Be Addressed in Sexual Education,
(5) Children's Questions and Parental Responses,
(6) Parents' Own Childhood Experiences and the Influence of These Experiences on Their Current Attitudes,
(7) Parents' Knowledge Needs and Practical Experiences Regarding Sexual Education.

These themes provide a comprehensive framework for understanding parents' perspectives on early childhood sexual education and form the basis for the presentation and interpretation of the study's findings.

3.1 Parents' Definitions and Perceptions of Sexual Education

Table 1. Parents' Definitions of Sexual Education

Codes	Mother (f)	Father (f)
Sexuality	4	2
Reproduction	2	-
Sexual Health	3	3
Gender Differences	6	3
Sexual Identity	3	2
Privacy	2	2
Sexual Abuse	2	2
Sexual Orientation	1	-

When Table 1 is examined, it is seen that mothers and fathers most frequently defined sexual education as gender differences (f=9). In addition, it was observed that mothers and fathers referred to sexual health (f=6), sexuality (f=6), sexual identity (f=5), privacy (f=4), sexual abuse (f=4), and sexual orientation (f=1). The least frequently expressed response was sexual orientation (f=1).

Parents generally described sexual education as the process of teaching children the physical differences between women and men. Sample statements from mothers and fathers related to the findings are presented below:

"I think that sexual education is an educational process aimed at increasing the child's awareness of gender and enabling them to recognize their sexual body parts and develop awareness about protecting these parts. In this process, the child should be taught that they are the sole authority over their own body (B.3.)."

This statement emphasizes that the child should develop awareness about their own body.

"I see it as important for children to physically recognize themselves and the opposite sex and to adopt their own sexual identity. These also constitute sexual education (A.10)."

With this statement, the parent emphasized that the child should have knowledge about both their own and others' physical development.

3.2 Timing, Management, and Responsible Persons for Sexual Education

Table 2. Parents' Views on the Age to Begin Sexual Education, the Method of Providing Sexual Education, and the Person Responsible for Providing It

	Codes	Mother (f)	Father (f)
Timing of Sexual Education	Preschool Period	9	6
	Pre-adolescence	1	2
Method of Providing Sexual Education	Talking with the Child	4	4
	Reading Books to the Child	4	2
	Conducting Privacy Education with the Child	-	3

Table 2. (Continuation)

	Codes	Mother (f)	Father (f)
Persons Responsible for Providing Sexual Education	Family (Mother/Father)	9	6
	Teacher	7	4
	Psycologist	4	3
	Health Personnel	3	3
	Child Development Specialist	2	1

When Table 2 is examined, it is seen that the majority of mothers and fathers (f=15) stated that sexual education should begin during the preschool period**.** In addition, the view that sexual education should be provided during pre-adolescence was the least frequently expressed opinion by fathers (f=2) and mothers (f=1)**.** The statements of mothers and fathers regarding the initiation of sexual education are presented below.

"In my opinion, during the preschool period, it is necessary to focus on issues such as the private parts of the body and the concept of privacy. In this way, children recognize their own bodies and learn to establish their boundaries (A.1)."

"This education should be given starting from the age of 4–5 due to today's world. In other words, in order for children to protect themselves, this education should be provided at early ages, during the preschool period (B.8)."

The views of A8 and B2, who considered providing sexual education during the preschool period to be inappropriate and emphasized that this education should be given during adolescence, when children begin to reach cognitive and physical maturity, are as follows:

"In my opinion, around the ages of 9–10, when the child can better understand and internalize the information, it can be provided with verbal and visual support (A.8)."

"When children enter adolescence, which in our country is around the ages of 12–14, it should be provided at school towards the end of middle school. Because at those ages children reach both the necessary minimum biological knowledge and the developments related to masculinity and femininity in their bodies (B.2)."

According to Table 2, it is observed that mothers and fathers generally provide sexual education by talking with their children (f=8) and by reading books (f=6)**.** In addition, it is noteworthy that fathers, compared to mothers, conduct more privacy-related practices with their children. Sample statements from mothers and fathers related to the findings are presented below:

"Yes, my daughter is currently 3.5 years old. We read books so that she can recognize her own body and understand private parts and privacy, and we talk about these topics through those books (A.1)."

"Frankly, rather than designing a professional education, I answer his questions in daily life. Sometimes, especially when we spend time together, I initiate the topic myself. I give examples. I talk about what he should do and how he should do it. I tell him that he can comfortably ask me for support (B.3)."

"Yes, we do not explain something directly as sexuality, but we explain that people's bodily integrity is important. Even when kissing, we ask permission before doing so. We explain that he should not touch his friends without their consent and should not harm them, and we ask him to inform us if he experiences such situations (B.4)."

"We try to teach privacy (we explain the private parts and tell them not to show them to anyone) and we say that they should also be careful about this at school (B.7)."

According to Table 2, it is observed that mothers and fathers mostly believe that sexual education should be provided by the family (f=15)**,** teachers (f=13)**,** psychologists (f=7)**,** and health personnel (f=6)**.** Child development specialists (f=3) were the least frequently expressed opinion.

"First of all, it should be provided by the parent/caregiver. Once the child starts school, the teacher becomes involved. However, I think there is also this issue: the people who provide this education should also be educated. When providing education about gender, they should know what to talk about and how to talk about it. Otherwise, it may harm the child rather than benefit them (A.6)."

"I think sexual education should definitely begin at home, and the child should discuss this issue with the people they trust the most without turning it into a taboo and without being given incorrect information. Later, it should also be taught as a course at school in mixed classes. This should be a normal topic in schools like nutrition and reading. The hormonal and physical changes of the body, as well as desires and urges, should be explained in a simple language (A.8)."

"In my opinion, it can first be provided by parents and teachers. The people providing the education should have the awareness required to give this education, but of course this is a relative issue (B.4)."

"I think this education should be provided by the family and the school. It will be important for the information to be learned from the family and reinforced by their teachers (B.7)."

3.3 Views on the Necessity of Sexual Education

Table 3. Parents' Reasons for the Necessity of Sexual Education

Subthemes	Codes	Mother (f)	Father (f)
Accurate Information	Gender Differences	4	3
	Recognizing One's Own Body	4	1
	Accurate Information about Sexuality	-	3
Supporting Development	Sexual Identity Development	-	1
Protection from Abuse	Self-Protection	1	2
Not Necessary	Confusion	1	2

When Table 3 is examined, it is seen that mothers and fathers mostly stated that sexual education is necessary for children to learn the differences between genders (f=7), to recognize their own bodies (f=5), and to protect themselves (f=3). Sexual identity development (f=1) was the least frequently expressed opinion. The statements of mothers and fathers regarding the necessity of sexual education are presented below.

"Yes, definitely. Because children should know that there are two sexes and that everyone should respect our private parts. In fact, children usually begin asking questions around the age of two, such as 'Mom, why don't you have a penis?' or 'Where is your penis?' I think it should start to be explained from that period (A.4)."

"Yes, I think it should be provided. If it is not provided, greater curiosity may arise between different genders. In order to make this process healthy, this education should be provided at school. In this way, students will realize that these are topics that can be talked about without shame. In addition, they will understand the characteristics of a different gender at an early age (B.3)."

"Unfortunately, many children in our country are exposed to sexual abuse. There are even children who are abused by their parents. In order for children to recognize the dangers that may be directed at them and to be sexually conscious when they grow up, this education should be provided at least at a basic level during the preschool period (B.4)."

In Table 3, it is noteworthy that some mothers and fathers (f=3) do not consider sexual education necessary during the preschool period and state that this education may cause confusion. Sample statements from mothers and fathers related to the findings are presented below:

"I do not consider it necessary, because I do not think they can understand it during the preschool period. I try to answer the questions that come from them in a simple language and explain that men and women are different (A.8)."

"Providing sexual education to these children may confuse them. They will probably understand sexuality differently from what it actually is. They may perceive sexuality not as a requirement of reproduction and the satisfaction of bodily desires, but as an ordinary daily activity, and they may try to practice sexuality that they have learned incorrectly with each other. As a result, traumas may occur (B.2)."

3.4 Topics That Should Be Addressed in Sexual Education

Table 4. Parents' Views on the Topics That Should Be Addressed in Sexual Education

Codes	Mother(f)	Father(f)
Gender Differences	7	3
Sexuality and Reproduction	2	5
Protecting One's Own Body	8	2
Privacy	4	-
Sexually Transmitted Diseases	2	2
Respecting Boundaries	2	2
Anatomy	-	1

When Table 4 is examined, it is seen that mothers and fathers expressed the opinion that sexual education within the preschool education program should mainly address gender differences (f=10), protecting one's own body (f=10), sexuality and reproduction (f=7), privacy (f=4), and sexually transmitted diseases (f=4). The views of mothers and fathers regarding the topics that should be included in sexual education during the preschool period are presented below.

"In my opinion, it should include topics such as what women and men are, what genders and hormones are and how they are named. What are the differences between women and men and what are the similarities? It should also include the issue of privacy (such as good touch and bad touch, etc.) (A.6)."

"First of all, I think it should include gender awareness. Then, information about sexual organs, where they are located, and their functions should be explained. In addition, children should be informed about how to protect their sexual parts and what they should do in a negative situation (B.3)."

3.5 Children's Questions and Parents' Approaches

Table 5. Children's Questions to Their Parents About Sexuality, and Parents' Feelings and Approaches

Subthemes	Codes	Mother (f)	Father (f)
Children's Questions	Sexual Organs	4	3
	Gender Differences	-	2
	How They Came into the World	3	-
	Breasts	3	-
	No, Did Not Ask	3	4

Table 5. (Continuation)

Subthemes	Codes	Mother (f)	Father (f)
Parents' Feelings and Approaches Toward the Questions	Surprise	3	1
	Happiness	3	1
	Hesitation / Anxiety	1	1
	Feeling Helpless	1	1
	Feeling Nothing	-	1
Approach	Responding Calmly	1	-
	Responding Calmly	2	-
	Explainning Gender Differences	4	2
	Explaining in Simple Language	-	2

When Table 5 is examined, it is seen that mothers and fathers stated that their children asked questions about differences in sexual organs (f=7), gender differences (f=7), how they came into the world (f=3), and breasts (f=3). In addition, some mothers and fathers stated that their children did not ask any questions related to sexuality (f=7). From the statements of mothers and fathers, it is noteworthy that the majority of the children who did not ask questions were three years old. Sample statements from mothers and fathers regarding the findings are presented below:

"He asked about his penis. I said that it is a private part. I told him that he can examine it himself comfortably, but that no one, including mother and father, can look at or touch his private parts and make him uncomfortable (A.2)."

"Yes, it happened. What did he ask? For example, he asked whether girls have sexual organs like boys. He asked why I have such a sexual organ. Sometimes he even asked why there is a difference between girls and us (B.3)."

"Yes, it happened. He asked about the size of my breasts while I was breastfeeding. He asked whether I also have breasts. He asked whether his father has breasts. He said that his are small like mine and asked why ours are small while yours are big (A.7)."

In Table 5, it is also seen that mothers and fathers mostly reported feeling surprise (f=4) and happiness (f=4) when their children asked questions related to sexuality. In addition, it is noteworthy that some mothers and fathers stated that they felt hesitation (f=2) and helplessness (f=2) when faced with such questions. According to the statements of mothers and fathers, their feelings when their children asked questions related to sexuality are as follows:

"First I was surprised, then I immediately researched how I should start providing this education (A.4)."

"First I paused. I felt a little hesitant and embarrassed. Then I felt happy that he asked such questions and was curious (A.3)."

"I was surprised and I was not very sure what to say (B.1)."

"Due to the way I was raised, at first I felt hesitant and embarrassed, but later I thought that I should respond in a reasonable way and answered accordingly (B.4)."

"First I paused. I felt a little hesitant and embarrassed. Then I felt happy that he asked such questions and was curious (A.3)."

In Table 5, it is seen that mothers and fathers mostly responded to their children's questions about sexuality by explaining the differences between genders (f=6), responding calmly (f=2), and explaining in a simple language (f=2).

"When he first asked, I avoided the question a little. As I said, I researched and consulted my friend who is a child development specialist. Then I proceeded according to her guidance. First, I started with differences and similarities. Then I said that there are two genders and that they are different from each other (A.4)."

"First, I explained that there are two types of gender in society. I mentioned that each gender has its own characteristics. I encouraged my child to think about his sexual parts. I told him that these parts belong only to him and that he can only ask his parents for help. I told him that he should protect them and that if there is a problem, he should immediately tell his parents or his teacher (B.3)."

"When he asked his question, I felt that he was growing up. I answered calmly and nicely, in a way that he could understand. With surprise he said 'Really? Okay mom' (A.9)."

"I tried to answer his question in a way that he could understand (B.6)."

3.6 Parents' Own Childhood Experiences and the Influence of These Experiences

Table 6. Parents' Own Childhood Experiences

	Receiving Sexual Education (Subtheme)	f	Sources of Support (Code)	f	Approach (Code)	f
Mother	No	10	Older Sister	1	Shame	2
			Friend	2	Not Knowing What to Say	1
			School	2		
			Do Not Remember	6		
Father	No	8	Do Not Remember	4	Shame	1
			No One	2	Avoidance	1

When Table 6 is examined, it is seen that all of the mothers and fathers did not receive any education or support related to sexual education during their own childhood (f=18). However, mothers stated that they obtained information related to sexual education from an older sister, friends, or school. In addition, in Table 6, mothers and fathers stated that their questions related to

sexuality were mostly considered shameful by their parents and that their questions were dismissed by them.

"There was nothing like that in my family. I was not given such education by my family. During the period I grew up, these things were considered shameful. Honestly, I do not remember asking such a question to my parents (A.3)."

"I was not given such education by my family. During the period I grew up, these things were considered shameful. Now we can look at them more comfortably. Honestly, I do not remember asking such a question to my parents (B.3)."

3.7 Parents' Sexual Education Needs and Implementation Experiences

Table 7. Parents' Sexual Education Needs and Practi

Subthemes	Codes	Mother (f)	Father (f)
Sexual Education Needs	Providing Accurate and Adequate Information to the Child	5	6
	Healthy Sexuality Perception in the Child	1 1	2
	Contributing to the Child's Sexual Development	1	-
	Speaking the Same Language with the Child	0	1
Sexual Education Practices	Books	4	2
	Blog on the ınternet	2	-
	Expert Support (Child Development Specialist, Pediatrician)	1	-
	Teaching Privacy	3	3

In Table 7, mothers and fathers stated that sexual education is mainly necessary to provide children with accurate and sufficient information (f=11), to protect them from abuse (f=3), and to support the child's development (f=2). Within the dimension of providing accurate and sufficient information, it was observed that mothers and fathers emphasized the importance of sexual education for children to gain knowledge about sexuality, physical differences between genders, and private parts (privacy).

"…Many parents may not know how to respond to their children's questions about sexuality and may provide incorrect or insufficient information on this subject. Parent education enables them to provide more comfortable and accurate information on these issues and contributes positively to children's sexual development (A.1)."

"Sexual education is necessary for individuals to better understand themselves and others, to develop healthy and safe sexual behaviors, and to be aware of their sexual rights (A.1)."

"…In our society, many people grow up without receiving such education from their families. There are even individuals who grow up experiencing abuse and realize this situation years later. For these reasons, many people in our society need such education (B.4)."

"…sexual education should definitely be provided, because I think there are very few people who know the correct information about this issue. Therefore, parents should be educated on this subject (B.8)."

When Table 7 is examined, it is seen that mothers and fathers prefer to obtain information about children's sexual development mostly from books (f=6), blogs on the internet, and experts. In addition, in the statements of mothers and fathers, it is noteworthy that they mostly conduct practices related to teaching privacy (f=6) to their children in the context of sexual education.

"I read books, and apart from that I listen to psychologists and specialists in the field of children on the internet. My daughter is 4 years old. I explain the concept of private parts and issues of privacy in daily life. I tell her that she should not let anyone touch her cheek, that no one except her mother and father can see her private parts, and that we can kiss her if she allows us. I tell her in daily life that when changing clothes she should do so behind the door where no one can see her. We read books every evening and talk about the characters (A.7)."

"…we try to teach the concept of privacy, I read books, we talk, and we do not undress or dress in front of our daughter (B.5)."

"…we do not explain anything directly as sexuality, but we explain that people's bodily integrity is important. Even when kissing, we ask permission before doing so. We explain that she should not touch her friends without their consent and should not harm them, and we ask her to inform us if she experiences such situations (B.4)."

4. Discussion

In this study, which aimed to examine the views and experiences of parents whose children attend preschool education institutions regarding sexual education, it was determined that mothers and fathers predominantly defined sexual education within the framework of gender differences, sexuality, sexual health, sexual identity, and protection from sexual abuse. It was observed that parents' definitions focused primarily on physical differences and protection, and that they did not address concepts related to psychosexual development and sexual diversity. This suggests that sexuality is still regarded as a sensitive area and a taboo in society (Çalışandemir et al., 2008; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 2004; UN Women & UNICEF, 2018). In the literature, studies that report findings consistent with those of the present study are noteworthy. In a study examining the sexual education knowledge levels and attitudes of mothers and fathers with children aged 3–6, Baysan (2020) similarly concluded that when parents think of sexual education, 15.5% primarily associate it with sexuality, 20.8% with gender differences, 11.4% with reproduction, and 26.9% with protection from sexual abuse. Likewise, in a related study,

Ceylan and Çetin (2015) reported that mothers and fathers defined sexual education mainly in terms of gender differences, recognizing the body, being able to answer children's questions, protection from sexual abuse, acquisition of sexual identity, reproduction, and sexuality. In their study, Sezgin and Akyüz (2018) found that parents defined sexual education as acquiring knowledge about social norms and values related to sexuality, recognizing one's own body, and sexual intercourse. Faiza et al. (2024), in their study with Pakistani mothers and fathers, determined that parents perceived sexual education as good touch and bad touch, bodily awareness, and safe sexual intercourse. Across many studies examining parents' views on sexual education, it is seen that mothers and fathers cannot consider sexual education separately from sexuality, and that some even define it directly as sexuality.

In the present study, it was observed that the majority of mothers and fathers stated that the appropriate time to begin sexual education is the preschool period (ages 3–6). This result indicates that parents consider it important for children to develop awareness related to sexuality at an early age. In the literature, consistent with the findings of the present study, results have been reported indicating that sexual education should be provided to children between the ages of 3 and 6 (Ceylan & Çetin, 2015; Göçgeldi et al., 2007; Eliküçük & Sönmez, 2011; Sarikhani et al., 2023; Sezgin & Akyüz, 2018; İşler, 2017). This may be related to the fact that the preschool period between ages 3 and 6 is when children begin to notice differences between girls and boys and gender characteristics, and when curiosity about sexuality begins and questions are asked (Birol & Göçmen, 2010; Capuzzzia & Gross, 2007). In addition, children's increased exposure to environmental stimuli today may cause their curiosity and questions about sexuality to emerge at earlier ages (Sezgin & Akyüz, 2018).

In the study, it was observed that some mothers and fathers argued that sexual education should begin between the ages of 9 and 14, that is, during adolescence. This is thought to be due to the belief that cognitive maturity begins to develop during adolescence. In similar studies conducted by İşler (2017) and Baysan (2020), it was concluded that the majority of parents responded that sexual education should be provided during adolescence, between the ages of 13 and 18. This is thought to be related to parents' belief that sexual education given at early ages may direct curiosity toward sexuality and lead to a desire to experiment. In one study, some parents stated that sexual education provided to a child at an early age would harm the child's sexual identity and negatively affect their psychology (Sarikhani et al., 2023). Parents' insufficient knowledge about sexual education and their belief in protecting the child's innocence also hinder the provision of age-appropriate sexual education to the child (Rahman et al., 2007; Stone et al., 2013). However, age-appropriate sexual education provided in the early years of life contributes to greater stability in the child's relationships with the opposite sex in later years (Kurtuncu et al., 2015). Sexual education provided during this period enables the child to recognize their own body physically and emotionally and helps them protect themselves against abuse (Ata, 2023; Larsson, 2000; Pekdoğan, 2024). The World Health Organization (2015) also emphasized the importance of children receiving education on this subject in the early years so that they can protect their own sexual health and make their own decisions.

Sexual education should be provided at the right time and by the right people. Accordingly, the findings obtained in the study indicate that parents most strongly believe that sexual education should be undertaken by the family and teachers. This result shows that parents consider themselves responsible in the sexual education process. In the literature, similar studies supporting this finding have been identified. In their study, Larsson and Svedin (2002) concluded that sexual education should be provided by parents and teachers. Other findings obtained from related studies indicate that sexual education should primarily be provided by mothers and fathers (Ata, 2023; Baysan, 2020; Çevik Güner & Aktaş, 2022; Göçgeldi et al., 2007; Elifküçük, 2011; Kakavoulis, 1998; Kirby, 1999; Sarikhani et al., 2023). Similarly, in their study, Kurtuncu and colleagues (2015) concluded that parents should be more responsible than teachers for children's sexual education and learning. Yıldız and Cavkaytar (2020) emphasized that children's healthy sexual development is possible only through effective sexual education provided by parents.

Another finding of the study is that mothers and fathers mostly preferred conversation and reading books as means of providing sexual education to their children. This indicates that parents consider discussing sexual education through books with their children as a safe way. In the study, it is noteworthy that fathers, compared to mothers, engaged in more privacy-oriented practices within the scope of sexual education, which points to the development of positive awareness. This may be related to fathers' stronger sense of protection. Contrary to the present study, it has been reported that parents prefer not to talk about sexual education and prefer to ignore questions asked by children about sexuality (Ceylan & Çetin, 2015; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996; İşler & Gürşimşek, 2018).

In the study, it was found that children most frequently asked questions about differences in sexual organs, gender differences (female/male), how they came into the world, and breasts. Similar to the findings of the present study, Baysan (2020) determined that children mostly asked their parents questions about differences in sexual organs, how they came into the world, gender differences, and kissing. Other studies in the literature have reported that parents mostly discuss topics such as physical differences between genders, conception of the baby, pregnancy, and the baby's birth with their children (Eliküçük, 2011; Ceylan & Çetin, 2015; Göçgeldi et al., 2007; Larsson & Svedin, 2002; İşler, 2017; İşler & Gürşimşek, 2018; Tuğrul & Artan, 2001; Nemeç, 2018).

In this study, it was found that mothers and fathers experienced emotions such as surprise and happiness, hesitation, anxiety, and helplessness (not knowing how to respond) while talking with their children about sexuality. It is common for parents to explain gender differences in a simple and calm manner. Some parents also resort to dismissing children's questions. Parallel to this finding, Baysan (2020) found that parents felt happy when their children asked questions about sexuality but experienced anxiety about how to answer these questions. Similarly, İşler (2017) concluded that parents felt uneasy and inadequate when talking with their children about sexuality. Other studies in the literature have reported that parents felt excited, ashamed, and anxious while talking with their children about sexual issues (Ceylan & Çetin, 2015; Turnbull et al., 2008; Tuğrul & Altan, 2001; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996). Rudoe and Ponsford (2024) also concluded that parents described their feelings while talking with their children about sexuality as tense, anxious, complex, cautious, uncomfortable, and confused. In contrast to many studies in the literature, Elifküçük and Sönmez (2011), and Eroğlu and Gölbaşı (2005) concluded that parents felt more comfortable and adequate when talking with their children about sexuality. It is thought that sexuality is still regarded as a taboo in our society, that mothers and fathers do not consider themselves sufficient regarding education, that they hesitate to talk about this subject, and that they believe this education should be provided by experts in preschool institutions.

Parents argued that, within the preschool education program, sexual education should include topics related to physical differences between genders, protecting one's own body, sexuality and reproduction, privacy, and sexually transmitted diseases. It is observed that parents mostly emphasized the importance of teaching children "physical differences between genders." Supporting the findings of the present study, İşler and Gürşimşek (2018) reported that parents believed sexual education should be organized in preschool institutions on topics such as physical differences between genders, sexual abuse, pregnancy and birth, sexually transmitted diseases, reproduction, and masturbation. Similarly, Elifküçük (2011) reported that parents stated that sexual education should include topics such as physical differences between genders, pregnancy, birth, masturbation, and sexually transmitted diseases. Capello (2001) argued that children, especially in the preschool years, should be educated about human anatomy, reproduction, and birth.

In the study, the majority of parents stated that providing sexual education is necessary in order to inform children accurately, help them recognize their own bodies, and protect them from abuse. However, sexual identity development was expressed to a limited extent. This suggests that parents may be placing the psychosocial dimension of sexual education in the background. A very small number of parents opposed sexual education in the preschool period on the grounds that it is unnecessary and would cause confusion. Consistent with the findings of the present study, other studies in the literature have reported that the vast majority of parents considered sexual education necessary (Göçgeldi vd., 2007; Ceylan & Çetin, 2015; İldeş, 1990; İşler & Gürşimşek, 2018). It was observed that parents who supported providing sexual education in the preschool period particularly emphasized teaching "physical differences between genders." Another topic that was emphasized as important to teach was "sexual abuse." The small number of parents who did not consider sexual education necessary stated that education provided during the preschool period could confuse the child and, due to curiosity, may lead them to try inappropriate things. This finding is similar to the results of İşler's (2017) study. Sarikhani et al. (2023), concluded that sexual education provided at an early age would not only disrupt the child's sexual identity but also cause psychological problems.

All mothers and fathers participating in the study stated that they had not received any sexual education from their parents during their own childhood. Most parents expressed that they grew up with reactions such as "shame," "dismissal," and "not knowing what to say." This indicates that sexuality is an intergenerational communication problem and is transmitted as a taboo. In addition, it is seen that during the parents' childhood, sexuality was widely perceived as shameful and tended to be dismissed. Supporting the findings of the present study, the literature indicates that parents did not talk with their own parents about sexual development in childhood and did not receive any education (Baysan, 2020; Çevik Güner & Aktaş, 2022; Ceylan & Çetin, 2015; Erbil et al., 2007; Eastman et al., 2005; Kenny & Wurtele, 2013; Turgut & Gülbaşı, 2019; Jerves et al., 2014).

5. Conclusions and Recommendations

Based on the results obtained from this study, it is seen that although most parents advocate that children's sexual education should begin at early ages and be provided by the family, they do not know where to start or how to proceed; due to a lack of knowledge, they hesitate to talk with their children and consider themselves inadequate. The study reveals that parents are more aware of the necessity of sexual education in early childhood, yet they have difficulty sustaining this process due to insufficient knowledge and guidance. It was concluded that parents consider sexual education important especially in relation to children's recognizing their bodies, understanding gender differences, and being protected from sexual abuse. This result indicates that sexual education has not only a biological but also a protective function. However, the fact that some fathers consider it appropriate to postpone sexual education until adolescence suggests that certain traditional taboos still persist in society.

This study was conducted with a limited sample of 18 parents (10 mothers and 8 fathers). Different findings may be obtained in studies conducted with larger and more diverse participant groups. In future studies, it is

recommended to support these findings through research conducted in different socio-cultural regions, with larger samples, and using quantitative or mixed methods.

In the study, it was determined that parents particularly emphasized protecting the child from sexual abuse when discussing the necessity of sexual education. These results show that it is necessary to develop evidence-based sexual education guides and training programs for parents covering early childhood. The implementation of such training will contribute to children's healthy sexual development and to the development of healthy awareness related to sexuality in the future. In addition, sexual education topics may be included in preschool education programs. Within the scope of this education, collaboration between teachers and families plays an important role in supporting children's healthy sexual development. It was also concluded that mothers and fathers need resources that raise awareness about sexual education, support communication skills with children, and provide guidance on how privacy education should be delivered. Another implication of the study is that, due to traditional influences, sexuality is perceived as a taboo, yet new-generation parents try to establish more open communication with their children about sexuality. Accordingly, in order to reduce taboos regarding sexuality in society, awareness-raising efforts can be carried out by establishing connections with mass media and non-governmental organizations. Furthermore, in future studies, it is recommended to conduct a more comprehensive evaluation by obtaining not only parents' views but also the perspectives of teachers, children, and experts.

Türkçe Metin

1. Giriş

Cinsel eğitim cinselliğin bilişsel, sosyal, duygusal ve fiziksel yönlerinin öğrenilmesini ve cinselliğe ilişkin uygun tutum ve davranışların geliştirilmesini içeren yaşam boyu devam eden bir süreçtir (WHO, 2010). Diğer bir deyişle cinsel eğitim bireyin fiziksel, duygusal ve cinsel gelişimini anlaması, bu konularda olumlu anlayış geliştirmesi, insan cinselliğine, başkalarının haklarına, görüşlerine ve davranışlarına saygı duymasıdır (Bayhan & Artan, 2007). Cinsel eğitim, çocuğun ilk temel bilgi ve becerileri öğrendiği ailede başlamalı ve özellikle bedeni tanıma konusunda eğitime önem verilmelidir (Pick vd., 2000). Cinsel eğitim, uygun şekilde ve zamanda verildiğinde çocukları cinsel istismardan korumaya yönelik bir farkındalık eğitimi görevine sahip olabilir (Bayrak vd., 2011; Zhang vd., 2013). Anne ve babalar tarafından uygun cinsel eğitim, çocuğu yanlış bilgilerden korurken aynı zamanda çocuğun özel bölgelerini tanımasını ve cinsel istismardan koruyabilmesini sağlamaktadır (Baysan, 2020; Bayrak vd., 2011, Çerçi, 2013).Cinsel eğitim; yalnızca üreme ve cinsel organları değil, bireyin cinsel bölgelerini tanımasını, cinsiyet farkındalığını, sınır koyma becerisini, saygı ve hoşgörüyü, sağlık ve temizlik alışkanlıklarını da kapsamalıdır (Taşçı, 2017). Uygun zamanında verilen cinsel eğitim, çocuğun yanlış ve abartılmış bilgilere inanmasını engelleyebilir. Böylelikle, cinsellikle ilgili doğru bilgiler edinmiş çocuklar, kendilerini cinsel istismardan koruyabilme konusunda daha bilinçlidir (Çerçi, 2013).

Türkiye'de cinsel eğitim, ebeveynlerin konuşmakta güçlük yaşadıkları konular arasındadır. Özellikle toplum tarafından cinselliğin tabu olarak görülmesi, ebeveynlerin cinsel konularda konuşmaktan kaçınmalarında etkili faktörler arasında kabul edilmektedir (Babacan, 2003; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 2004). Toplumdaki cinsellikle ilgili yanış inanç ve tutumlar nesilden nesile aktarılmakta ve cinsel kimlik oluşumunu olumsuz etkilenmektedir (Yaşan & Gürgen, 2004). Ebeveynler çoğunlukla cinsel eğitim konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları için çekingen davranmakta; çocuklarının verdikleri yanıtlarla yetinmeyip daha fazla soru sorma ihtimaline yönelik kaygı duymaktadırlar (Baysan, 2020; İşler & Gürşimşek, 2018). Oysa okul öncesi dönemde yaş ve gelişim düzeyine uygun cinsel eğitim alan çocuklar, sağlıklı cinsel kimlik geliştirerek doğru bilgiyi ayırt edebilmekte, uygun olmayan davranışları fark edebilmekte ve cinsel istismardan korunabilmektedir (Gündüz & Yıldız, 2020; Çankırı, 2018; Çokar & Ortaylı, 2003; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 2004; UNESCO, 2018).

Okul öncesi dönem çocuğun tüm gelişim alanlarının yanı sıra cinsel gelişiminde de kritik dönemdir. Ebeveynler bu dönemde çocuklarının tüm gelişim alanlarını en iyi şekilde tamamlamaları için destek verirler. Cinsel gelişim de bu alanlardan biridir (Balter vd., 2016; Sharma, 2017). Anne ve babaların diğer gelişim alanlarında olduğu gibi cinsel gelişim alanında da model olmaları ve cinsel gelişim konusunda yeterli bilgi ve donanıma sahip olmaları beklenmektedir (İşler, 2017). Özellikle okul öncesi dönemde anne ve babalar, çocuklarının cinsel bilgi, tutum ve davranışlarının şekillenmesinde önemli bir rol oynarlar, çünkü onlar toplumda çocukların öncelikli cinsellik eğitimcisidir (Kirby, 1999). Çocuklar, okul öncesi dönemde meraklıdır ve özellikle doğum, cinsiyet gibi cinsel gelişime ilişkin sorular sormaya başlarlar. Sorularına gerçekçi ve tatmin olacakları yanıt beklerler (Capuzzi & Gross,1999; Kurtuncu vd., 2015; Tobin, 2001; Yavuzer, 2017). Anne ve babalar sorulara kayıtsız kalmamalı, çocuğun ihtiyaç duyduğu düzeyde ve doğru bilgiler paylaşmalıdırlar (Ghorbani vd., 2015; Çankırı, 2018; Farmahini Farahani, 2008; Özgün & Çapri, 2021; Yavuzer, 2017). Ebeveynlerin çocuğun sorduğu soruya utanmadan cevap vermesi ve çocuğu aşağılamaması önemlidir. Çocuğun sorduğu sorular geçiştirilmemeli, uygun cevaplar verilmeli ve gereğinden fazla da bilgi vermemelidir (Yavuzer, 2017). Çocuklar cinsellikle ilgili sorular sormaya başladığında cinsel eğitimin zamanı gelmiş demektir (Ghorbani vd., 2015; Sevim, 2010). Ebeveynin sorulara çocuğun gelişimine uygun şeklide cevap verebilmesi, ebeveynin cinsel gelişim ve eğitim hakkında yeterli bilgi düzeyine sahip olmasıyla ilişkilidir (Çankırı, 2018). Cinsel eğitim, çocuğun sağlıklı cinsel gelişiminde ve kendini istismardan korumasında önemli bir rol oynamaktadır. Çocukların cinsel gelişim sürecinde doğru ve güvenilir bilgilere ulaşabileceği temel kaynak anne ve babalarıdır. Bu yüzden anne ve babaların cinsel gelişim üzerine doğru bilgilere sahip olmaları ve bu bilgileri çocuklarına doğru biçimde paylaşmaları gerekmektedir. Ülkemizde okul öncesi eğitim programlarında cinsel eğitime yeterince yer verilmemekte, ancak bu konu ilköğretimde kazanım olarak öğretilmektedir. Bu durum hem çocukların hem de ailelerin cinsel eğitim konusunda çeşitli ihtiyaç ve eksiklikler yaşamasına yol açmaktadır (Alkan Ersoy, 2015; Çalışandemir vd., 2010). Alanyazın incelendiğinde, birçok çalışmada ebeveynlerin cinsel eğitimin çocuklar için gerekli olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu çalışmaların çoğunda, cinsel eğitimin öncelikli olarak anne ve babalar tarafından verilmesi gerektiği yönünde ebeveyn görüşlerine yer verilmektedir (Ata, 2023; Baysan, 2020; Çevik Güner & Aktaş, 2022; Göçgeldi vd., 2007; Elifküçük, 2011; Kakavoulis, 1998; Kirby, 1999; Kurtuncu vd., 2015; Sarikhani vd., 2023). Ebeveynlerin cinsel eğitim hakkında konuşmayı çok fazla tercih etmedikleri ve çocukların cinsellik hakkında sordukları soruları duymazlıktan gelmeyi tercih ettiklerini gösteren araştırma sonuçları bulunmaktadır (Ceylan & Çetin, 2015; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996; İşler & Gürşimşek, 2018). Çocuklarıyla cinsel konularda konuşan ebeveynlerden bazıları, kendilerini heyecanlı, utangaç ve

endişeli olarak tanımlarken (Ceylan & Çetin, 2015; Turnbull vd., 2008; Tuğrul & Altan, 2001; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996), bazıları ise cinsellik hakkında konuşurken kendilerini rahat ve yeterli hissettiklerini belirtmişlerdir (Elifküçük & Sönmez, 2011; Eroğlu & Gölbaşı, 2005). Çalışmalarda, ebeveynlerin çoğunluğu cinsel eğitimin 3-6 yaş arasındaki okul öncesi dönemde verilmesi gerektiğini belirtirken (Ceylan & Çetin, 2015; Göçgeldi vd., 2007; Elifküçük & Sönmez, 2011; Sarikhani vd., 2023; Sezgin & Akyüz, 2018; İşler, 2017), bazıları ise cinsel eğitimin 13-18 yaş arasındaki ergenlik döneminde verilmesi gerektiğini savunmaktadır (Baysan, 2020; İşler, 2017; Sarikhani vd., 2023). Çalışmaların sonuçlarına göre, ebeveynler okul öncesi eğitim programında cinsel eğitimle ilgili olarak daha çok cinsiyetler arası bedensel farklılıklar, kendi bedenini koruma, hamilelik, cinsellik ve üreme, mastürbasyon ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar gibi konuların öğretilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir (Capello, 2001; Elifküçük, 2011; İşler & Gürşimşek, 2018). Bu bulguların ötesinde, araştırmalar ebeveynlerin cinsel eğitim konusunda yetersiz bilgiye sahip olduklarını ve bazılarının cinsellik kavramını yalnız cinsel ilişki olarak algıladıklarını ortaya koymaktadır. Ebeveynlerin, cinsel eğitimi sadece cinsellikle ilişkilendirerek dar bir perspektiften ele aldıkları ve bunun da çocuklar için sağlıklı bir cinsel eğitim anlayışının gelişmesine engel olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, ebeveynlerin büyük bir kısmının cinsel eğitim konusunda eksik ve yanlış bilgilere sahip olmaları, çocuklarla bu konuda etkili iletişim kurmada zorluk yaşamalarına neden olmaktadır. Bu durum, ebeveynlerin cinsel eğitimde doğru bilgi sunabilme becerilerini geliştirebilmeleri için daha fazla rehberlik ve bilgiye ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. Bu araştırmanın ortaya çıkmasında, alanyazında yer alan çalışmaların bulguları önemli bir yol gösterici olmuştur. Önceki araştırmalarda, ebeveynlerin cinsel eğitimi genellikle cinsiyet farkları, cinsel istismardan korunma ve bedensel farklılıklar gibi sınırlı konularla ilişkilendirdikleri, psikososyal gelişim ya da cinsel kimlik gibi konulara yeterince yer vermedikleri dikkat çekmektedir. Toplumda cinselliğin tabu olarak görülmesi, ebeveynlerin bu konuda konuşurken çekinme, utanma ve yetersizlik hissetmelerine; ayrıca kendi çocukluklarında cinsel eğitim almamış olmalarına yol açmaktadır. Bu durum, araştırmanın gerekçesini oluşturarak okul öncesi çocuğu olan ebeveynlerin cinsel eğitime ilişkin görüş ve deneyimlerinin incelenmesini gerekli kılmıştır.

Yukarıda belirtilen görüşler, ebeveynlerin cinsel gelişim ve cinsel eğitim konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir. Bu çalışma, okul öncesi dönemdeki çocukların ebeveynleri, okul öncesi öğretmenleri, yöneticiler ve konuyu derinlemesine incelemek isteyen araştırmacılar için önemli bir çalışma niteliği taşımaktadır. Bu doğrultuda, bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların ebeveynlerinin cinsel eğitime ilişkin görüş ve deneyimlerini belirlemektir. Bu genel amaca yönelik olarak; cinsel eğitimin gerekliliği, cinsel eğitime başlama yaşı, ebeveynlerin çocuklarıyla cinsellik hakkında konuşma durumları, ele aldıkları konular, ebeveynlerin bu konuda hissettikleri duygular, ebeveynlerin kendi çocukluk dönemlerindeki cinsel eğitim deneyimleri, okul öncesi kurumlarda cinsel eğitimin içeriği, cinsel eğitim uygulama deneyimleri ve ebeveynlerin bu konulardaki görüşleri incelenecektir. Bu amaç doğrultusunda, çalışma problemi şu şekilde ifade edilmiştir: ‘‘okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların ebeveynlerinin cinsel eğitimle ilgili görüş ve deneyimleri nelerdir?” Bu temel problem doğrultusunda, aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

Ebeveynlerin cinsel eğitime başlama yaşı, eğitim verme şekli ve eğitimi verecek kişi hakkında görüşleri nelerdir?

Ebeveynlerin cinsel eğitimin gerekliliği ve okul öncesi kurumlarında ele alınması gereken konulara ilişkin görüşleri nelerdir?

Çocukların ebeveynlerine sordukları sorular, ebeveynlerin bu sorulara yanıt verirken hissettikleri duygular ve yaklaşımlar nelerdir?

Ebeveynlerin cinsel eğitim konusunda geçmiş deneyimleri ve bu deneyimlerin çocukları üzerindeki etkileri nelerdir?

Ebeveynlerin cinsel eğitim ihtiyaçları ve uygulama deneyimlerine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. Yöntem

2.1 Araştırmanın Deseni

Bu araştırma, okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların ebeveynlerinin cinsel eğitime ilişkin görüş ve deneyimlerini belirlemek amacıyla, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum çalışması deseni ile yürütülmüştür. Durum çalışmasının temel amacı, olayların veya olguların mevcut koşullar altında nasıl ve neden gerçekleştiğini derinlemesine anlamaktır (Creswell, 2013). Bu doğrultuda araştırma, sistematik veri toplama, analiz etme ve elde edilen verileri yorumlama süreçlerini içermektedir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, yalnızca incelenen olgunun dinamiklerini ortaya koymakla kalmamakta; aynı zamanda gelecekte gerçekleştirilecek araştırmalar için odaklanılması gereken noktalar hakkında kapsamlı bir anlayış sunmaktadır (Davey, 1991; Yin, 2018).

2.2 Katılımcılar

Araştırmanın katılımcılarını, Ankara ilinde Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 18 çocuğun ebeveynleri (10 anne ve 8 baba) oluşturmaktadır. Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Bu yöntemde, belirli özellikleri taşıyan bireylerin seçilmesi esas alınmakta olup, araştırmaya dahil edilecek bireylerin önceden tanımlanmış ölçütleri karşılaması beklenmektedir (Büyüköztürk vd., 2016). Bu doğrultuda, çalışmaya katılacak bireylerin seçiminde iki temel ölçüt esas alınmıştır:

(1) çocuğunun hâlihazırda okul öncesi eğitim kurumuna devam ediyor olması ve

(2) evli bir anne ya da baba olması. Bu ölçüt çocuğun bakım ve eğitiminde her iki ebeveynin birlikte rol aldığı aile yapılarında cinsel eğitime ilişkin deneyimlerin bütüncül olarak incelenebilmesine olanak tanımak amacıyla seçilmiştir. Tek ebeveynlerin yaşantıları ve

karşılaştıkları durumların farklı dinamikler içerebileceği düşünülerek, bu çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur.

2.3 Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme sorularının oluşturulmasında öncelikle alan yazın taranmış (Ata, 2013; Baysan, 2020; Farmahini Farahani, 2008; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996) ve elde edilen bilgiler doğrultusunda araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Formun geçerlik düzeyini artırmak amacıyla, görüşme soruları iki okul öncesi eğitim uzmanının değerlendirmesine sunulmuş ve uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak sorulara son şekli verilmiştir. Uygulama öncesinde, iki anne ve iki baba ile pilot görüşmeler gerçekleştirilmiş; bu süreçte soruların anlaşılırlığı, işlevselliği ve uygulamadaki yeterliliği değerlendirilmiştir. Pilot uygulama sonucunda bazı dil ve ifade düzeyinde küçük revizyonlara gidilmiş, soruların içeriğinde herhangi bir değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmamıştır. Son haliyle ebeveynlere yönelik görüşme formu 10 sorudan oluşmaktadır.

Ebeveynlere;

Cinsel eğitim ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Sizce cinsel eğitim nedir?

Sizce cinsel eğitim kaç yaşındayken, nasıl verilmelidir? Neden?

Sizce cinsel eğitim kim tarafından verilmelidir? Neden?

Sizce cinsel eğitimi verecek kişinin hangi yetkinlikleri olmalıdır? Neden? gibi açık uçlu sorular yöneltilmiştir.

Çalışmada etik süreç şu şekildedir:

- Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Araştırma Etik Kurulu'ndan etik kurul onayı alındı (Tarih: 14.06.2024, Numara: E-77278857-900-00003576872)
- Katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

2.4 Veri Toplama Süreci

Bu araştırmanın veri toplama süreci, 15 Eylül 2024 – 15 Mart 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya başlamadan önce, gerekli etik izin Hacettepe Üniversitesi Senatosu Etik Kurulundan 14.06.2024 tarihinde alınmıştır. Verilerin toplanmasından önce, katılımcı ebeveynlere araştırmanın amacı ve içeriği hakkında bilgi verilmiş; araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden bireylerden yazılı onam alınarak "Gönüllü Katılım Formu" imzalatılmıştır. Görüşmeler, anne ve babaların çocuklarını okula bırakma veya alma saatlerinde, katılımcıların tercih ettikleri uygun zaman dilimlerinde gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, anne ve babaların çocuklarını okula bıraktıkları ya da almaya geldikleri zaman dilimlerinde, katılımcıların tercih ettiği uygun saatlerde gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, okul ortamında yer alan sessiz ve dikkat dağıtıcı unsurlardan arındırılmış bir sınıf ortamında yapılmıştır. Katılımcıların izni doğrultusunda tüm görüşmeler ses kaydı alınarak kaydedilmiştir. Her bir görüşme ortalama 40–45 dakika sürmüştür. Görüşmelerde elde edilen ses kayıtları dijital ortama aktarılmış, yanıtlar araştırmacı tarafından yazılı metne dönüştürülmüştür. Tüm veriler, araştırmacının kişisel bilgisayarında güvenli (şifrelenmiş) bir klasör içerisinde muhafaza edilmiştir.

2.5 Veri analizi

Bu araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. İçerik analizinin temel amacı, katılımcı ifadelerinden yola çıkarak benzer anlamları içeren ifadeleri gruplamak, bu gruplamalardan kod, kategori ve temalar oluşturarak verileri sistematik biçimde organize etmektir (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu yöntem, betimsel bir yaklaşım sunarak verilerin yapısını ortaya koymakta ve anlamlı örüntülerin saptanmasına olanak tanımaktadır.

Veri analiz süreci aşağıdaki aşamalar doğrultusunda yürütülmüştür:

- Görüşmeler ses kayıt cihazı ile kaydedilmiş ve ardından yazılı hale getirilmiştir. Kayıtların tamamı tekrar dinlenerek doğruluğu teyit edilmiş, yaklaşık 35 sayfa uzunluğunda doküman elde edilmiştir.
- Araştırmacı tarafından öncelikle veriler defalarca okunarak ilk kodlar belirlenmiştir. Daha sonra bu kodlar, ortak özelliklerine göre temalar altında toplanmış; bu temalardan alt temalar oluşturulmuştur (Braun & Clarke, 2016).
- Kodlama süreci, araştırmacı ve okul öncesi eğitimi alanında uzman bir kişi tarafından bağımsız şekilde gerçekleştirilmiştir. Kodlayıcılar arası uyum yüzdesi %83 olarak hesaplanmış ve bu oran, güvenilir bir analiz sürecine işaret etmektedir (Miles & Huberman, 1994).
- Kodlar ve temalar her iki kodlayıcı tarafından karşılıklı olarak gözden geçirilmiş, gerekli düzeltmeler yapılarak son haline ulaşmıştır.
- Bulgular sunulurken, elde edilen verilerin temsil gücünü artırmak ve hangi temanın kaç katılımcı tarafından ifade edildiğini göstermek amacıyla bazı kod ve temaların yanında frekans değerlerine yer verilmiştir. Ancak bu frekanslar istatistiksel bir anlam taşımaktan ziyade, içerik analizine nitelik kazandırmak amacıyla kullanılmıştır (Schreier, 2012). Derinlemesine analiz ise katılımcı ifadeleriyle doğrudan alıntılar yapılarak sağlanmıştır. Bu çerçevede, çalışmanın veri analiz süreci içerik analizine dayalı olarak yürütülmüş, tematik analiz tanımı yapılmaksızın verilerin betimsel yapısına odaklanılmıştır. Çalışmanın amacı ve veri türü doğrultusunda içerik analizi yöntemi uygun bulunmuş ve analiz süreci bu doğrultuda yapılandırılmıştır.

3. Bulgular

Bu bölümde, ebeveyn bilgi formunda yer alan erken çocuklukta cinsel eğitime ilişkin açık uçlu sorulara verilen yanıtlar doğrultusunda elde edilen bulgular sunulmaktadır. Katılımcıların yanıtları, içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş ve benzer anlamlar taşıyan ifadeler tematik başlıklar altında kategorize edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda veriler yedi ana tema ve bu temalara bağlı alt

temalar etrafında yapılandırılmıştır. Elde edilen yedi ana tema şu şekilde belirlenmiştir: (1) Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tanım ve Algıları, (2) Cinsel Eğitimin Zamanlaması, Yönetimi ve Sorumluluğu, (3) Cinsel Eğitimin Gerekliliğine Yönelik Görüşler, (4) Cinsel Eğitimde Ele Alınması Gereken Konular, (5) Çocukların Yönelttiği Sorular ve Ebeveyn Yaklaşımları, (6) Ebeveynlerin Kendi Çocukluk Deneyimleri ve Bu Deneyimlerin Güncel Tutumlara Etkisi, (7) Ebeveynlerin Cinsel Eğitim Konusundaki Bilgi İhtiyaçları ve Uygulama Deneyimleri.

3.1 Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tanımları ve Algıları

Tablo 1. Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Yönelik Tanımı

Kodlar	Anne (f)	Baba (f)
Cinsellik	4	2
Üreme	2	-
Cinsel Sağlık	3	3
Cinsiyetler Arası Farklılıklar	6	3
Cinsel Kimlik	3	2
Mahremiyet	2	2
Cinsel İstismar	2	2
Cinsel Yönelim	1	-

Tablo 1 incelendiğinde, anne ve babaların cinsel eğitimi en fazla cinsiyet farklılıkları (f=9) olarak tanımladıkları görülmektedir. Bununla birlikte anne ve babaların cinsel sağlık (f=6), cinsellik (f=6), cinsel kimlik (f=5), mahremiyet (f=4), cinsel İstismar (f=4) ve cinsel yönelim (1) değindikleri görülmüştür. En az ifade edilen cevap cinsel yönelimi (f=1) olmuştur. Ebeveynler genel olarak cinsel eğitimi çocuklara kadın- erkek bedensel farklılıkları öğretme süreci olarak ifade etmişlerdir. Bulgulara ilişkin örnek anne ve baba ifadeleri şu şekildedir:

''Cinsel eğitimin çocuğun cinsiyet farkındalığını artırmayı amaçlayan, cinsel bölgelerini tanımalarına ve bu bölgeleri korumalarına yönelik farkındalık kazandırmayı amaçlayan bir eğitim süreci olduğunu düşünmekteyim. Bu süreçte çocuğa kendi bedeni üzerinde tek söz sahibinin kendisi olduğunun öğretilmesi gerekmektedir (B.3.).'' Bu ifade çocuğun kendi bedeni hakkında farkındalık kazanması gerektiğini vurgulamaktadır.

''Çocukların kendilerini ve karşı cinsi fiziksel olarak tanımaları ve kendi cinsel kimliğini benimsemesi açısından önemli görüyorum. Bunlarda cinsel eğitimini oluşturuyor (A.10).''Ebeveyn bu ifadesiyle çocuğun hem kendi hem de karşısındakinin fiziksel gelişimi ile ilgili bilgi sahibi olması gerektiğini vurgulamıştır.

3.2 Cinsel Eğitimin Zamanlaması, Yönetimi ve Sorumluları

Tablo 2. Ebeveynlerin Cinsel Eğitime Başlama Yaşına, Eğitim Verme Şekli Ve Verecek Kişiye Ilişkin Görüşleri

Alt Temalar	Kodlar	Anne (f)	Baba (f)
Cinsel eğitimin başlama zamanı	Okul Öncesi Dönemi	9	6
	Ön Ergenlik	1	2
Cinsel eğitim verme şekli	Çocukla Sohbet Etme	4	4
	Çocuğa Kitap Okuma	4	2
	Çocukla Mahremiyet Çalışması	-	3
Cinsel eğitimi verecek kişiler	Aile (Anne/Baba)	9	6
	Öğretmen	7	4
	Psikolog	4	3
	Sağlık Personeli	3	3
	Çocuk Gelişimi Uzmanı	2	1

Tablo 2 incelendiğinde, anne ve babaların çoğunluğu (f=15) cinsel eğitimin başlama zamanının okul öncesi dönemde olması gerektiğini ifade ettikleri görülmüştür. Bununla birlikte cinsel eğitimin ön ergenlikte verilmesi gerektiği görüşü baba (f=2) , anne (f=1) tarafından en az ifade edilmiştir. Anne ve babaların cinsel eğitime başlamayla ilgili alıntılanan ifadeler aşağıdadır.

''Bence okul öncesi dönemde, bedeninin özel bölgeleri, mahremiyet kavramı gibi konulara odaklanmak gerekir. Bu sayede çocuklar, kendi bedenlerini tanır ve sınırlarını belirlemeyi öğrenirler (A.1)''.

''4- 5 yaş itibariyle bu eğitim verilmeli, günümüz dünyası sebebiyle. Yani çocukların kendini koruyabilmeleri için erken yaşlarda okul öncesinde bu eğitim verilmeli (B.8.)''.

Cinsel eğitimin okul öncesi dönemde verilmesini sakıncalı gören ve bu eğitimin çocuğun bilişsel ve fiziksel olgunluğa ermeye başladığı ergenlik döneminde verilmesi gerektiğini vurgulayan A8 ve B2'nin görüşleri şu şekildedir:

''Bence 9/10 yaş civarında çocuğun artık daha anlayabileceği, kafasında oturtabileceği bir donem de sözel ve görsel olarak desteklerle verilebilir. (A.8.)''.

''Çocukların ergenliğe girdiği yaşlarda, ülkemizde 12-14 yaşlar. Orta okulun sonlarına doğru, okulda verilmelidir. Çünkü çocuklar hem gerekli asgari biyoloji bilgisine hem de vücutlarındaki erkeklik ve kadınlık ile ilgili gelişmelere o yaşlarda erişir (B.2.)''.

Tablo 2' de anne ve babaların cinsel eğitimi daha çok çocuklarıyla sohbet ederek (f=8) ve kitap okuyarak verdikleri görülmüştür. Bununla birlikte özellikle babaların annelere kıyasla daha mahremiyet çalışmalarına yönelik çalışmalar yaptıkları dikkat çekmektedir. Bulgulara ilişkin örnek anne ve baba ifadeleri şu şekildedir:

''Evet, şuan kızım 3.5 yaşında. Kendi bedenini tanıması ve özel bölge ve mahremiyeti için kitaplar okuyoruz, bunların üzerinden sohbet ediyoruz. (A.1)''

''Açıkçası profesyonel bir eğitim tasarlamaktan ziyade günlük yaşamda sorularına cevap veriyorum. Bazen özellikle beraber vakit geçirirken konuyu ben açıyorum. Örnekler veriyorum. Neyi nasıl yapması gerektiği hakkında konuşuyorum. Benden rahatça destek isteyebileceğini aktarıyorum. (B.3)''.

''Evet, doğrudan cinsellik olarak bir şey anlatmıyoruz fakat insanların vücut dokunulmazlığının önemli olduğunu anlatıyoruz. Öperken dahi izin isteyerek öpüyoruz. Arkadaşlarına onların rızası olmadan dokunmaması zarar vermemesi gerektiğini

anlatıyoruz, kendisinin de bu tarz şeylere maruz kalması halinde bize bilgi vermesini istiyoruz. (B.4)''.

''Mahremiyeti (özel bölgelerini anlatıyoruz bunları kimseye göstermemesini) öğretmeye çalışıyoruz okulda da özen göstermesi gerektiğini söylüyoruz. (B.7)''.

Tablo 2' ye göre anne ve babaların cinsel eğitimin kimin tarafından verilmesi gerektiği konusunda daha çok aile (f=15), öğretmen (F=13), psikolog (f=7) ve sağlık personeli (f=6) görüşüne sahip oldukları görülmektedir. Çocuk gelişimi uzmanı (f=3) ise en az ifade edilen görüşler olmuştur.

''Öncelikle ebeveyn/bakım veren vermelidir. Okula başlaması ile birlikte öğretmen dahil olur. Ancak şöyle bir durum var bence. Bu eğitimleri veren kişilerin de eğitimli olması gerekir. Yani cinsiyet dair eğitim verirken neleri nasıl konuşması gerektiğini bilmelidir. Bunu bilmez ise çocuğa faydadan çok zararı olabilir (A.6)''.

''Bence cinsel eğitime kesinlikle evde başlanılmalı, çocuk bu konuyu asla tabu haline getirmeden en güvendiği kişilerle asla yanlış bilgi verilmeden konuşulmalı. Daha sonrasında okulda da sınıflar karma bir şekilde ders olarak verilmelidir. Bu konuda beslenme ve okuma gibi normal bir konu olmalı okullarda. Vücudun hormonsal fiziksel değişimleri istek ve arzuları yalın bir dile anlatılmalıdır (A.8)''.

''Önce Anne- baba ve öğretmenler tarafından verilebilir. Eğitim veren kişilerin bu eğitimi verebilecek bilince sahip olması gerekir ama bu göreceli bir husus tabiki. (B.4).''

''Bence bu eğitim aile ve okul tarafından verilmelidir. Bilgilerin aileden öğrenilmesi ve öğretmenleri tarafından da pekiştirilmesi önemli olacaktır (B.7)''

3.3 Cinsel Eğitimin Gerekliliğine Yönelik Görüşler

Tablo 3. Ebeveynlerin Cinsel Eğitimin Gerekliliğine Ilişkin Nedenleri

Alt Temalar	Kodlar	Anne (f)	Baba (f)
Doğru Bilgilendirme	Cinsiyetler Arası Farklılıklar	4	3
	Kendi Bedeninin Tanımak	4	1
	Cinsellikle İlgili Doğru Bilgi	-	3
Gelişimi Desteklemek	Cinsel Kimlik Gelişimi	-	1
İstismardan Korumak	Kendini Koruma	1	2
Gerekli Değil	Akıl Karışıklığı	1	2

Tablo 3 incelendiğinde, anne ve babaların çocukların cinsiyetler arasındaki farklılıkları öğrenmek (f=7), kendi bedenlerini tanımak (f=5) ve kendilerini korumak (f=3) için cinsel eğitimin gerekli olduğunu daha çok ifade ettikleri görülmektedir. Cinsel kimlik gelişimi (f=1) en az ifade edilen görüş olmuştur. Anne ve babaların cinsel eğitimin gerekliliğine dair alıntılanan ifadeler aşağıdadır.

''Evet kesinlikle. Çünkü çocuk iki cins olduğunu ve özel bölgelerimize karşı herkesin saygılı olması gerektiğini bilmeli. Zaten sorulara da 2 yaşında başlıyorlar genelde anne senin neden pipin yok vs. diye ya da senin pipin nerde diye. O dönemden başlanarak anlatılmalı diye düşünüyorum (A.4)''.

''Evet, verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Verilmezse farklı cinsiyetlerde daha büyük bir merak oluşabilir. Bu süreci sağlıklı hale getirmek için okulda bu eğitim verilmelidir. Böylelikle öğrenciler bu konuların utanılmadan konuşulabilecek şeyler olduğunun farkına varır. Ayrıca erken dönemde farklı bir cinsiyetin özelliklerini de anlamış olurlar (B.3)''.

''Maalesef ülkemizde çok sayıda çocuk cinsel istismara uğramaktadır. Ebeveynleri tarafından bile istismar edilen çocuklar vardır. Çocukların hem kendilerine yönelebilecek tehlikeleri fark edebilmeleri ve büyüdüklerinde cinsel anlamda bilinçli olması için okul öncesi temel seviyede de olsa bu eğitim verilmelidir (B.4).''

Tablo 3' te okul öncesi dönemde cinsel eğitimi gerekli görmeyen, bu eğitimin kafa karışıklığına neden olacağını belirten anne ve babalar (f=3) dikkat çekmektedir. Bulgulara ilişkin örnek anne, baba ifadeleri şu şekildedir:

''Gerekli görmüyorum, çünkü okul öncesi dönemde daha anlayabileceklerini sanmıyorum. Ondan gelen sorulara basit bir dille cevap verip kafasında erkek ve kadının farklı olduğunu anlatmaya çalışırı (A.8)''.

''Bu çocuklara cinsellik eğitimi verilmesi onların aklını karıştırabilir. Muhtemelen cinselliği gerçekte olduğundan farklı anlayacaklardır. Cinselliği üremenin ve bedensel arzuların tatmininin gereği değil, sıradan bir günlük etkinlik olarak görebilirler ve birbirlerine karşı yanlış öğrendikleri cinselliği uygulamaya çalışabilirler. Bunun sonucunda travmalar meydana gelebilir (B.2)''.

3.4 Cinsel Eğitimde Ele alınması Gereken Konular

Tablo 4. Ebeveynlerin Cinsel Eğitimde Ele Alınması Gerekli Konulara Ilişkin Görüşleri

Kodlar	Anne (f)	Baba (f)
Cinsiyetler Arası Farklılıklar	7	3
Cinsellik ve Üreme	2	5
Kendi Bedenini Koruma	8	2
Mahremiyet	4	-
Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar	2	2
Sınırlara Saygı Duyma	2	2
Anatomi	-	1

Tablo 4 incelendiğinde, anne ve babalar okul öncesi eğitim programında daha çok cinsiyetler arası farklılıklar (f=10), kendi bedenini koruma (f=10), cinsellik ve üreme (f=7), mahremiyet (f=4) ve cinsel yolla bulaşan hatalıklar (f=4) konularında cinsel eğitim düzenlemesi gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Okul öncesi dönemde cinsel eğitimde olması gereken konulara ilişkin anne, baba görüşleri aşağıdaki gibidir.

''Bana göre kadın erkek nedir, cinsiyetler ve hormonalar nelerdir nasıl adlandırılır? Kadın ve erkekler arasındaki farklar nelerdir, benzerlikler nelerdir? Mahremiyet konusu (iyi dokunuş kötü dokunuş vs.) gibi konuları kapsamalıdır. (A.6)''.

''Ben öncelikle cinsiyet farkındalığını kapsaması gerektiğini düşünüyorum. Ardından cinsel organların bilgisi, cinsel organların nerede bulunduğu ve işlevleri hakkında bilgiler aktarılmalıdır. Bunun haricinde cinsel bölgelerimizi nasıl korumamız gerektiği ve olumsuz bir durumda ne yapmamız gerektiği de çocuklara aktarılmalıdır. (B.3)''.

3.5 Çocukların Sorduğu Sorular ve Ebeveynin Yaklaşımları

Tablo 5. Çocukların Ebeveynlerine Cinsellikle Ilgili Sorduğu Sorular, Ebeveynlerin Hisleri Ve Yaklaşımları

Alt Temalar	Kodlar	Anne (f)	Baba (f)
Çocuğun soruları	Cinsel Organ	4	3
	Cinsiyet Farklılığı	-	2
	Nasıl Dünyaya Gelindiği	3	-
	Memeler	3	-
	Hayır Sormadı	3	4
Ebeveynlerin sorulara yönelik his ve yaklaşımı	Şaşkınlık	3	1
	Mutlu	3	1
	Çekinme /Endişe	1	1
	Çaresiz Kalma	1	1
	Bir şey Hissetmeme	-	1
Yaklaşım	Yüzeysel Cevaplar Verme (Evet-Hayır)	1	-
	Sakince Cevap Verme	2	-
	Cinsiyetler Arası Farklılıkları Anlatma	4	2
	Basit Bir Dille Açıklama	-	2

Tablo 5 incelendiğinde anne ve babalar çocuğunun cinsel organ farklılıkları (f=7), cinsiyet farklılıkları (f=7), nasıl dünyaya gelindiğini (f=3) ve memeler ile ilgili (f=3) sorular sorduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte bazı anne ve babalar çocuğunun cinsellikle ilgili hiç soru sormadığını (f=7) ifade etmiştir. Anne ve babaların ifadelerinden soru sormayan çocukların çoğunluğunun yaşının 3 olduğu dikkat çekmektedir. Bulgulara ilişkin örnek anne ve babaları ifadeleri şu şekildedir;

''Pipisini sordu. Orası mahrem bölge dedim, kendin rahatlıkla inceleyip bakabilirsin ancak anne baba dahil hiç kimse mahrem bölgelerine bakıp rahatsız edemez, dokunamaz dedim (A.2)''.

''Evet oldu. Ne sordu? Örneğin, kızların erkekler gibi cinsel organı var mı? dedi. Benim neden böyle bir cinsel organım var? dedi. Hatta bazen neden kızlarla aramızda fark var? diye sordu (B. 3)''.

''Evet oldu, göğsümün büyüklüğü ve küçüklüğü ile ilgili sordu, emzirirken. Benim de memem var mı? Babamın memesi var mı? onunki de benimki gibi küçük. Neden bizimki küçük seninki büyük diye sordu (A.7)''.

Yine tablo 5 'te anne ve babaların çocuğunun cinsellikle ilgili sorular karşısında daha çok şaşkınlık (f=4) ve mutluluk (f=4) hissettikleri görülmektedir. Bazı anne ve babaların ise çocuğunun cinsellikle ilgili sorular karşısında çekindiklerine (f=2) ve çaresiz hissettiklerine (f=2) yönelik ifadeleri dikkat çekmektedir. Anne ve babaların ifadelerine göre, çocuklarının cinsellikle ilgili soruları karşısında hissettikleri duygular şu şekildedir:

''Önce şaşırdım sonra hemen araştırdım bu eğitimi ne şekilde vermeye başlamalıyım diye! (A.4)''.

''Öncelikle duraksadım. Biraz çekindim ve utandım. Ardından böyle sorular sorması ve merak etmesi beni mutlu etti (A.3)''.

''Şaşkınlık ve ne diyeceğimden pek emin olamamıştım (B.1)''

''Kendi yetişme tarzımdan dolayı ilk etapta çekinir utanır gibi oldum daha sonra mantıklı bir şekilde cevaplamam gerektiğini düşünerek cevap veridim (B.4)''.

''Öncelikle duraksadım. Biraz çekindim ve utandım. Ardından böyle sorular sorması ve merak etmesi beni mutlu etti (A.3)''.

Tablo 5 'te anne ve babaların çocuğunun cinsellikle ilgili sorularına daha çok cinsiyetler arasındaki farklılıkları (f=6), sakince (f=2) ve basit bir dille açıklayarak (F=2) anlattıkları görülmüştür.

''İlk sorduğunda biraz geçiştirdim, dediğim gibi araştırdım ve çocuk gelişim uzmanı arkadaşımla görüştüm. Onun direktifler ile sonrasında ilerledim. Önce farklılıklar ve benzerliklerden yola çıktım. Sonra iki cinsiyet olduğunu ve bunların birbirinden farklı olduğunu söyledim (A.4)''.

''Öncelikle toplumda iki tür cinsiyet olduğunu aktardım. Her cinsiyetin kendine özgü özellikleri olduğundan bahsettim. Çocuğuma cinsel bölgelerini sorgulattım. Bu bölgelerin sadece kendisinin özeli olduğunu ve sadece anne-babasından yardım isteyebileceğini söyledim. Koruması gerektiğini ve bir sorun olduğunda hemen anne-baba ya da öğretmenine söylemesi gerektiğini aktardım (B.3).''

''Sorusunu sorduğumda onun büyüdüğünü hissettim. Sakin ve güzel bir şekilde yani anlayabileceği şekilde cevapladım. Şaşkınlıkla Öyle mi? tamam anne dedi. (A.9)''.

''Onun anlayabileceği basitlikte sorusuna cevap vermeye çalıştım (B.6)''.

3.6 Ebeveynlerin Kendi Çocukluk Deneyimleri ve bu Deneyimlerin Etkisi

Tablo 6. Ebeveynlerin Kendi Çocukluk Deneyimleri

	Cinsel Eğitim Alma (Alt Tema)	f	Destekler (Kod)	f	Yaklaşım (Kod)	f
Anne	Hayır	10	Abla	1	Ayıp	2
			Arkadaş	2	Ne	
			Okul	2	Diyeceğini	1
			Hatırlamama	6	Bilmeme	
Baba	Hayır	8	Hatırlamama	4	Ayıp	1
			Hiç kimse	2	Geçiştirilme	1

Tablo 6 incelendiğinde anne ve babaların tamamının kendi çocukluğunda cinsel eğitim ile ilgili herhangi bir eğitim ya da destek (f=18) almadığı görülmektedir. Bununla birlikte anneler cinsel eğitim ile ilgili bilgileri abla, arkadaş ya da okuldan aldığını ifade etmişlerdir. Yine tablo

6 'da anne ve babalar, cinsellikle ilgili sorularının ebeveynleri tarafından daha çok ayıp olarak karşılandığı ve ebeveynleri tarafından geçiştirildiklerini belirtmişlerdir.

''Ailemde böyle bir şey yoktu. Ailem tarafından bana böyle bir eğitim verilmedi. ''Yetiştiğim dönemde bunlar ayıp şeylerdi. Anne-babama böyle bir soru sorduğumu açıkçası hatırlamıyorum (A.3)''.

''Ailem tarafından bana böyle bir eğitim verilmedi. Yetiştiğim dönemde bunlar ayıp şeylerdi. Şimdi daha rahat bakabiliyoruz. Anne-babama böyle bir soru sorduğumu açıkçası hatırlamıyorum (B.3).

3.7 Ebeveynlerin Cinsel eğitim İhtiyaçları ve Uygulama Deneyimleri

Tablo 7. Ebeveynlerin Cinsel Eğitim Ihtiyaçları Ve Çalışmaları

Alt Temalar	Kodlar	Anne (f)	Baba (f)
Cinsel Eğitim İhtiyaçları	Çocuğa Doğru Ve Yeterli Bilgi Vermek	5	6
	Çocuğu İstismardan Korumak	1	2
	Çocukta Sağlıklı Cinsellik Algısı	1	
	Cinsel Gelişimine Katkı Sağlamak	1	-
	Çocukla Aynı Dilden Konuşmak	0	1
Cinsel Eğitim Çalışmaları	Kitaplar	4	2
	İnternetteki Bloklar	2	-
	Uzman Desteği (Çocuk Gelişimci, Çocuk Doktoru)	1	-
	Mahremiyet Öğretmek	3	3

Tablo 7 de anne ve babaların cinsel eğitimin temel olarak çocuğu doğru ve yeterli bilgilendirme (f=11), istismardan koruma (f=3) ve çocuğun gelişimi desteklemek(f=2) için gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Doğru ve yeterli bilgilendirme kısmında, anne ve babaların cinsel eğitimi çocukların cinsellik, cinsiyetler arası bedensel farklılıklar, özel bölgeler (mahremiyet) gibi bilgiler edinmeler açısından önemli olduklarını vurguladıkları görülmüştür.

''…Birçok ebeveyn, çocuklarının cinsellikle ilgili sorularına nasıl yanıt vereceğini bilemeyebilir ve bu konuda yanlış veya yetersiz bilgiler verebilirler. Ebeveyn eğitimi, onların bu konularda daha rahat ve doğru bilgiler verebilmelerini sağlar ve çocukların cinsel gelişimlerine olumlu katkıda bulunu (A.1)''.

''Bireyin kendini ve başkalarını daha iyi anlaması, sağlıklı ve güvenli cinsel davranışlar geliştirmesine ve cinsel haklarının bilincinde olması için cinsel eğitim gereklidir (A.1)''.

''…Toplumumuzda birçok insan ailesinden böyle bir eğitim almadan yetişiyor. Hatta istismar ile büyüyen bu durumu yıllar sonra bile farkına varamayan bireyler var. Bu nedenlerle toplumumuzda birçok insanın böyle bir eğitime ihtiyacı bulunmaktadır (B.4).''

''…mutlaka cinsel eğitim verilmeli, çünkü bu konuda yanlışı doğruya bilen tahminimce çok az kişi var. Bu yüzden ebeveynlere bu konuda eğitim verilmelidir. (B.8)''.

Tablo 7 incelendiğinde anne ve babaların çocuk cinsel gelişimi hakkında daha çok kitaplardan (f=6), internetteki bloglar ve uzmanlardan bilgi almayı tercih ettiği görülmektedir. Bununla birlikte anne ve babaların ifadelerinde cinsel eğitim konusunda daha çok çocuklarıyla mahremiyet öğretme (f=6) konusunda çalışmalar yaptıkları dikkat çekmektedir.

''Kitap okuyorum, bunun dışında internetten psikolog ve çocuk alanında uzman kişileri dinliyorum. Kızım 4 yaşında özel bölge kavramını, mahremiyet konularında günlük yaşamda anlatıyorum. Kimseye yanağını dokundurmaması gerektiğini, Özel bölgesini anne ve babasını dışında kimsenin göremeyeceğini ve bizlerin izin verir ise onu öpebileceğimiz, soyunurken kapının arkasında kimse görmeden üzerini değiştirmesi gerektiğini günlük hayatta söylüyorum. Her akşam kitap okuyoruz karakterler üzerinden de konuşuyoruz (A.7)''.

''…mahremiyet kavramını öğretmeye çalışıyoruz, kitap okuyorum, sohbet ediyoruz, Kızımızın yanında soyunup, giyinmiyoruz (B.5)''

''…doğrudan cinsellik olarak bir şey anlatmıyoruz fakat insanların vücut dokunulmazlığının önemli olduğunu anlatıyoruz. Öperken dahi izin isteyerek öpüyoruz. Arkadaşlarına onların rızası olmadan dokunmaması zarar vermemesi gerektiğini anlatıyoruz, kendisinin de bu tarz şeylere maruz kalması halinde bize bilgi vermesini istiyoruz (B.4)''

4. Tartışma

Çocuğu okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden ebeveynlerinin cinsel eğitime ilişkin görüş ve deneyimlerini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada, anne ve babaların cinsel eğitimi çoğunlukla cinsiyetler arası farklılıklar, cinsellik, cinsel sağlık, cinsel kimlik ve cinsel istismardan korunma çerçevesinde tanımladıkları belirlenmiştir. Ebeveynlerin tanımlarının daha çok bedensel farklılık ve koruma üzerine olduğu ve psikoseksüel ve cinsel çeşitlilik kavramlarına değinmedikleri görülmektedir. Bu durum cinselliğin toplumda hala hassas bir alan ve tabu olarak görülmesinden kaynaklı olduğuna işaret etmektedir (Çalışandemir vd., 2008; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 2004; UN Women& UNICEF, 2018). Alan yazında, bu çalışmanın bulgularına yönelik aynı yönde bulgular veren araştırmalar göze çarpmaktadır. Baysan (2020) 3-6 yaş çocuğu olan anne- babaların cinsel eğitim bilgi düzeyleri ve tutumlarını incelediği araştırmasında araştırma bulgusuna benzer şekilde, anne- babaların cinsel eğitim denilince akıllarına daha çok aklına %15,5'inin cinsellik, %20,8'inin cinsiyet farklılıkları, %11,4'ünün üreme ve %26,9'unun cinsel istismardan koruma geldiği sonucuna

ulaşmıştır. Yine benzer şeklide Ceylan ve Çetin' da (2015) konuyla ilgili araştırmasında, anne ve babaların cinsel eğitimi daha çok cinsiyetler arası farklılıklar, vücudu tanıma, çocuğun merak ettiği sorulara cevap verebilme, cinsel istismardan korunabilme, cinsel kimlik kazanımı, üreme ve cinsellik olduğu yönünde tanımladıklarını belirtmiştir. Sezgin ve Akyüz (2018) yapmış oldukları çalışmalarında, ebeveynlerin cinsel eğitimi, cinselliğe ilişkin toplumsal norm ve değerler hakkında bilgi edinme, kendi bedenini tanıma ve cinsel ilişki olarak tanımladıkları yaptıkları görülmüştür. Faiza ve diğerleride (2024) Pakistanlı anne ve babalarla yaptıkları çalışmalarında, anne-babaların cinsel eğitimi iyi ve kötü dokunuş, bedensel farkındalık ve güvenli cinsel ilişki olarak algıladıklarını tespit etmiştir. Ebeveynlerin cinsel eğitim görüşlerini inceleyen çoğu araştırmalarda, anne babaların çocuklarda cinsel eğitimi cinsellikten ayrı düşünemedikleri hatta bazılarının direk cinsellik olarak tanımladıkları görülmektedir.

Çalışmada anne ve babaların çoğunluğunun cinsel eğitime başlama 3-6 yaş okul öncesi dönem olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu sonuç ebeveynlerin çocukların erken yaşta cinsellikle ilgili farkındalık kazanmalarını önemli bulduklarını göstermektedir. Alan yazında da araştırma bulgularına benzer şekilde cinsel eğitimin çocuklara 3-6 yaş aralığında verilmesi gerektiğine yönelik sonuçlar elde edilmiştir. (Ceylan & Cetin ,2015; Göçgeldi vd., 2007); Eliküçük & Sönmez, 2011; Sarikhani vd., 2023; Sezgin & Akyüz, 2018; İşler, 2017). Bunun nedeninin 3-6 yaş aralığındaki okul öncesi dönem çocukların kız erkek arasındaki farklılıkları ve cinsiyet özelliklerini fark etmeye başlamasıyla cinsellikle ilgili merakın başladığı ve soruların sorulduğu dönemde olmasıyla ilişkili olabilir (Birol ve Göçmen, 2010; Capuzzzia & Gross, 2007). Ayrıca günümüzde çocukların çevresel uyaranlara daha fazla maruz kalması da çocukların cinsellikle ilgili meraklarının ve sorularının daha erken yaşta oluşmasına sebep olabilmektedir (Sezgin & Akyüz, 2018).

Araştırmada bazı anne ve babalar cinsel eğitime 9 -14 yaş aralığında yani ergenlikte başlanılması gerektiğini savundukları görülmüştür. Bunun nedeni ebeveynlerin bilişsel olgunluğun ergenlik döneminde gelişmeye başladığı gerekçesinin olduğu düşünülmektedir. İşler (2017) ve Baysan (2020) tarafından yapılan benzer çalışmaların sonucunda, ebeveynlerin çoğunluğunun cinsel eğitimin 13-18 yaşlarında, ergenlik döneminde verilmesi gerektiği yönünde cevaplar verdikleri sonucuna ulaşmışlardır. Bunun sebebi olarak ebeveynlerin çocuklara erken yaşlarda verilen cinsel eğitimin merakı cinselliğe yöneltmesi ve denenmek istenmesiyle ilişkili olduğu düşünülmektedir. Yapılan bir araştırmada bazı ebeveynler, çocuğa erken yaşta verilen cinsel eğitimin çocuğun cinsel kimliğine zarar vereceğini ve aynı zamanda psikolojilerini olumsuz olarak etkileyeceğini belirtmiştir (Sarikhani vd., 2023). Ebeveynin cinsel eğitim hakkında yetersiz bilgisi ve çocuğun masumiyetini koruma inancı da çocuğa uygun cinsel eğitim verilmesinin önüne engel olmaktadır (Rahman vd., 2007; Stone vd., 2013). Oysa yaşamın erken yıllarında çocuğun yaşına uygun verilen cinsel eğitim, çocuğun ileri yıllarda karşı cinsle olan ilişkilerinde daha istikrarlı olmasını neden olmaktadır (Kurtuncu vd., 2015). Bu dönemde çocuğa verilen cinsel eğitim çocuğun kendi bedenini, fiziksel ve duygusal yönden tanımasını ve istismara karşı kendilerini korumalarına sağlamaktadır (Ata, 2023; Larsson, 2000; Pekdoğan, 2024). Dünya Sağlık Örgütü de (2015) çocukların kendi cinsel sağlıklarını koruyabilmeleri ve kendi kararlarını verebilmeleri için erken yıllarda bu konuda eğitim almalarının önemli olduğunu vurgulamıştır.

Cinsel eğitim doğru zamanda doğru kişiler tarafından verilmelidir. Bu doğrultuda çalışmadan elde edilen bulgular, ebeveynlerin cinsel eğitimi en çok aile ve öğretmenler tarafından üstlenilmesi gerektiği yönündedir. Bu sonuç ebeveynlerin kendilerini cinsel eğitim sürecinde sorumlu gördüklerini göstermektedir. Alanyazında çalışmanın bu bulgusunu destekleyen benzer çalışmalara ulaşılmıştır. Larsson & Svedin (2002) de yapmış oldukları çalışmalarında; cinsel eğitimin ebeveynler ve öğretmenler tarafından verilmesi gerektiği sonucuna ulaşmıştır. İlgili çalışmalardan elde edilen diğer bulgular ise, cinsel eğitimin öncelikli olarak anne babalar tarafından verilmesi gerektiği yönündedir (Ata, 2023; Baysan, 2020; Çevik Güner & Aktaş, 2022; Göçgeldi vd., 2007; Elifküçük, 2011; Kakavoulis 1998; Kirby, 1999; Sarikhani vd., 2023). Yine Kurtuncu ve diğerleri (2015) de yaptıkları çalışmalarında, ebeveynlerin çocuğun cinsel eğitim ve öğrenim konusunda ebeveynlerin öğretmenlerden daha fazla sorumlu olması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Yıldız & Cavkaytar (2020) çocuğun sağlıklı cinsel gelişimini ancak ebeveynlerin çocuğa vereceği etkili cinsel eğitim ile mümkün olacağını vurgulamaktadır.

Çalışmanın bir diğer bulgusu, anne babaların çocuklarına cinsel eğitim vermek için çoğunlukla sohbet etmeyi ve kitap okumayı aracı olarak tercih ettikleri görülmüştür. Bu durum ebeveynlerin cinsel eğitimi özellikle çocuklarıyla kitaplar üzerinden konuşmayı güvenli bir yol olarak gördüklerini göstermektedir. Çalışmada özellikle babaların annelere kıyasla cinsel eğitim adına daha çok mahremiyete yönelik çalışmalar yaptıkları dikkat çekicidir ve olumlu bir farkındalık gelişimini işaret etmektedir. Bu babaların koruma hissiyatının daha fazla olmasıyla ilişkili olabilir. Bu araştırmanın aksine ebeveynlerin cinsel eğitim hakkında konuşma yapmayı tercih etmedikleri ve çocukların cinsellik hakkında sordukları soruları duymazlıktan gelmeyi tercih ettikleri görülmüştür (Ceylan & Çetin, 2015; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996; İşler & Gürşimşek, 2018).

Çalışmada çocukların cinsellikle ilgili çoğunlukla cinsel organ farklılıkları, cinsiyet farklılıkları (kadın/erkek), nasıl dünyaya geldiği ve memeler hakkında sorular sordukları görülmüştür. Baysan (2020) çalışmanın bulgusuna benzer şekilde çocukların daha çok cinsel organ farklılıkları, nasıl dünyaya gelindiği, cinsiyet farklılıkları ve öpüşmeyle ilgili ebeveyne sorular sorduklarını saptamıştır. Alanyazındaki diğer çalışmalarda ebeveynlerin çocuklarıyla çoğunlukla cinsiyetler arası beden farklılığı, bebeğin oluşumu, hamilelik, bebeğin dünyaya gelişi gibi konularda konuşma yaptıkları görülmüştür (Eliküçük, 2011; Ceyan & Çetin, 2015; Göçgeldi vd., 2007; Larsson & Svedin, 2002; İşler,2017; İşler & Gürşimşek, 2018; Tuğrul & Artan, 2001; Nemeç, 2018).

Bu çalışmada anne ve babaların çocuklarıyla cinsellik hakkında konuşurken şaşkınlık ve mutlu olma, çekinme,

endişe ve çaresiz kalma (nasıl cevap vereceğinin bilememe) gibi duygularını hissettikleri bulunmuştur. Ebeveynlerin çoğunlukla cinsiyet farklarını basit ve sakin açıklamaları yaygındır. Bazı ebeveynlerin çocukların soruları karşısında geçiştirme yoluna da başvurmaktadır. Çalışmanın bu bulgusuna paralel şekilde Baysan (2020)' da ebeveynlerin çocukları cinsellikle ilgili soru sorular karşısında mutlu olduklarını fakat sorulara karşı nasıl cevap vereceğini konusunda endişe yaşadıkları sonucuna ulaşmıştır. Yine İşler (2017) çalışmasında ebeveynlerin çocuklarıyla cinsellik hakkında konuşurken kendilerini huzursuz ve yetersiz hissettiklerine yönelik sonucuna ulaşmıştır. Alanyazındaki diğer çalışmalarda ebeveynlerin çocuklarıyla cinsel konularda konuşurken kendilerini heyecanlı, utanma ve endişeli hissettiklerine ilişkin görüş bildirdikleri görülmüştür (Ceylan ve Çetin, 2015; Turnbull vd., 2008; Tuğrul & Altan, 2001; Tuzcuoğlu & Tuzcuoğlu, 1996). Rudoe & Ponsford (2024) 'da ebeveynlerin çocuklarıyla cinsellik hakkında konuşurken hislerini gergin, endişeli, karmaşık, temkinli, rahatsız ve kafası karışık şeklinde ifade ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Elifküçük ve Sönmez (2011), Eroğlu ve Gölbaşı (2005) ise alanyazındaki çalışmaların aksine ebeveynlerinin çocuklarıyla cinsellik hakkında konuşurken kendilerini daha rahat ve yeterli hissettikleri sonucuna ulaşmıştır. Toplumumuzda cinselliğin hala tabu olarak görülmesi, anne-babaların eğitim konusunda kendilerini yeterli görmemeleri ve anne-babaların bu konuda konuşmaktan çekindikleri ve bu eğitimin okul öncesi kurumlarında uzmanlar tarafından verilmesi gerektiğine inandıkları düşünülmektedir.

Ebeveynler, okul öncesi eğitim programında cinsel eğitim ile ilgili daha çok cinsiyetler arası bedensel farklılıklar, kendi bedenini koruma, cinsellik ve üreme, mahremiyet ve cinsel yolla bulaşan hastalıklara yönelik konuların olması gerektiğini savundukları görülmüştür. Ebeveynlerin çoğunlukla "cinsiyetler arası bedensel farkın" çocuğa öğretilmesi konusunda önemle üzerinde durdukları görülmektedir. Alanyazında çalışmanın bulgularını destekler nitelikte İşler ve Gürşimşek (2018) ebeveynlerin okul öncesi eğitim kurumlarında cinsiyetler arası bedensel farklılıklar, cinsel istismar, hamilelik ve doğum, cinsel yolla bulaşan hatalıklar, üreme ve mastürbasyon konularında cinsel eğitim düzenlenmesi gerektiğini düşündükleri görülmüştür. Yine Elifküçük (2011) çalışmasında ebeveynlerin cinsel eğitim kapsamında çocuklara; cinsiyetler arasındaki bedensel farklılıklar, hamilelik, doğum, mastürbasyon ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar konularına yer verilmesi gerektiğini belirttikleri görülmüştür. Capello (2001) çocuklara özellikle okul öncesi yıllarda insan anatomisi, üreme ve doğum konuları hakkında eğitim verilmesi gerektiğini savunmaktadır.

Çalışmada ebeveynlerin çoğunluğu çocukları doğru bilgilendirmek, kendi bedeninin tanıma ve istismardan korumak adına cinsel eğitimin verilmesinin gerekli olduğunu belirttikleri görülmüştür. Ancak cinsel kimlik gelişimi sınırlı ifade edilmiştir. Bu durum ebeveynlerin cinsel eğitimin psikososyal boyutunu arka planda bıraktığını düşündürmektedir. Çok az sayıda ebeveyn okul öncesi dönemde cinsel eğitimin gereksiz olduğunu ve kafa karışıklığı gerekçesiyle karşı çıkmıştır. Alanyazında çalışmanın bulgusu ile uyumlu diğer araştırmalarda ebeveynlerin büyük çoğunluğunun cinsel eğitimi gerekli gördüklerine ilişkin sonuçlara ulaşılmıştır (Göçgeldi, vd., 2007; Ceylan & Çetin ,2015; İldeş, 1990; İşler & Gürşimşek, 2018). Okul öncesi dönem cinsel eğitim verilmesi yönünde görüş bildiren ebeveynlerin özellikle "cinsiyetler arası bedensel farkın" öğretilmesi üzerinde önemle durdukları görülmüştür. Diğer önemle verilmesi vurgulanan konunun ise "cinsel istismar" olduğu dikkat çekmektedir. Çalışmada cinsel eğitimi gerekli görmeyen az sayıdaki ebeveynler ise okul öncesi dönemde verilecek bu eğitimin çocuğun aklını karıştıracağı ve meraktan ötürü yanlış şeyleri denenmesine yol açabileceğini belirttikleri görülmüştür. Çalışmanın bulgusu İşler'in (2017) yapmış olduğu çalışmanın sonucu ile benzerlik göstermektedir. Sarikhani ve diğerleri (2023) erken yaşta verilecek cinsel eğitimin çocuğun cinsel kimliğini bozmakla da kalmayıp psikolojik olarak da sorunlara sebebiyet vereceği sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmaya katılan anne ve babaların tümü kendi çocukluk döneminde ebeveynlerinden cinsel eğitim ile ilgili herhangi bir eğitim almadıkları belirtmektedir. Ebeveynlerin çoğu bu konuda *''ayıp'', "geçiştirme''* ve *"ne diyeceğini bilememe''* tepkileriyle büyüdüklerini ifade etmişlerdir. Bu durum, cinselliğin nesiller arası bir iletişim sorunu olduğunu ve tabu olarak aktarıldığını göstermektedir. Ayrıca anne ve babaların çocukluk döneminde cinselliğin ayıp olarak görüldüğü ve geçiştirilmesinin yaygın olduğu görülmektedir. Alanyazında bu çalışmanın bulgularını destekler nitelikte ebeveynlerin çocukluklarında kendi ebeveynleriyle cinsel gelişim ile ilgili konuşmadıkları ve bir eğitim almadıkları görülmüştür (Baysan, 2020; Çevik Güner &Aktaş, 2022; Ceylan ve Çetin, 2015; Erbil vd., 2007; Eastman vd., 2005; Kenny & Wurtele, 2013; Turgut & Gülbaşı, 2019; Jerves vd., 2014).

5. Sonuçlar ve Öneriler

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar, doğrultusunda ebeveynlerinin çoğunun çocukların cinsel eğitiminin erken yaşlarda başlanılmasını ve bunun aile tarafından verilmesini savunurken, bunun nereden başlanılması ve nasıl olmasını bilmedikleri ve bilgi eksikliğinden kaynaklı çocuklarıyla bunu konuşmaktan çekindikleri ve kendilerini yetersiz gördükleri görülmektedir. Çalışmada, ebeveynlerin erken çocukluk döneminde cinsel eğitimin gerekliliğine dair daha bilinçli olduğunu fakat bilgi ve yönlendirme eksikliği nedeniyle bu süreci sürdürmekte zorluk yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Ebeveynlerin, özellikle çocukların bedenlerini tanımaları, cinsiyetler arası farklılıkları ve cinsel istismardan korunmaları konularında cinsel eğitimi önemli buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç cinsel eğitimin sadece biyolojik değil, aynı zamanda koruyucu bir işlevi olduğunu da ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, bazı babaların cinsel eğitimi ergenlik dönemine ertelemeyi uygun görmeleri, toplumda hala var olan bazı geleneksel tabuların devam ettiğine işaret etmektedir.

Bu çalışma, yalnızca 18 ebeveynle (10 anne ve 8 baba) sınırlı bir örneklemle gerçekleştirilmiştir. Daha geniş ve çeşitli katılımcı gruplarıyla yürütülecek araştırmalarda farklı bulgular elde edilebilir. Gelecek çalışmalarda, farklı

sosyo-kültürel bölgelerde, daha büyük örneklemlerle ve nicel ya da karma yöntemlerle yürütülecek araştırmalarla elde edilen bulguların desteklenmesi önerilmektedir.

Çalışmada özellikle ebeveynlerin cinsel eğitimin gerekliliğini konusunda daha çok çocuğun cinsel istismardan korumaya yönelik vurgu yaptıkları belirlenmiştir. Bu sonuçlar ebeveynlere yönelik erken çocukluk dönemini kapsayan, bilimsel temellere dayanan cinsel eğitim rehberlerinin ve eğitim programlarının geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu eğitimlerin uygulanması çocukların sağlıklı cinsel gelişimlerine ve gelecekte cinsellikle ilgili sağlıklı bir farkındalık oluşturmalarına katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte okul öncesi eğitim programlarına cinsel eğitim konuları dahil edilebilir. Bu eğitim kapsamında öğretmen ve ailelerin iş birliği içerisinde olmaları çocukların cinsel gelişimlerini sağlıklı olarak geliştirmelerinde önemli rol oynamaktadır. Ayrıca anne ve babaların cinsel eğitim konusunda bilinçlendirilmesi, çocuklarla iletişim kurma becerilerinin desteklenmesi ve mahremiyet eğitiminin nasıl verilmesi gerektiği konularında yönlendirici kaynaklara ihtiyaç duydukları sonucuna varılmıştır. Araştırmanın bir diğer çıkarımı da geleneksel etkiler sebebiyle cinselliğin tabu olarak algılandığı fakat yeni nesil ebeveynlerin çocuklarıyla cinsellik hakkında daha açık bir iletişim kurmaya çalıştıklarıdır. Buna yönelik toplumda cinsellik konusundaki tabuları azaltmak amacıyla, kitle iletişim araçları ve sivil toplum kuruşlarıyla bağlantı kurarak farkındalık çalışmaları yapılabilir. Bununla birlikte gelecek çalışmalarda ebeveynlerin görüşlerinin yanı sıra öğretmen, çocuk ve uzman görüşleri de alınarak daha kapsamlı bir değerlendirme yapılması önerilmektedir.

Ethics Committee Approval: Ethical approval for this study was obtained from the Research Ethics Committee of the Graduate School of Educational Sciences at Hacettepe University (Date: 14.06.2024, Decision No: E-E-77278857-900-00003576872).
Informed Consent: Written informed consent was obtained from the parents who participated in this study.
Peer-review: Externally peer-reviewed.
Author Contributions: The author confirms sole responsibility for the study conception and design, data collection, analysis and interpretation of results, and manuscript preparation.
Conflict of Interest: The author declares that there is no conflict of interest.
Financial Disclosure: The author declares that this study received no financial support.
Use of Artificial Intelligence: Artificial intelligence tools (DeepL Translator) were used in the English translation process.

References

Alkan Ersoy, Ö. (2015). Cinsel gelişim ile ilgili temel kavramlar ve okul öncesi dönemde cinsel eğitim. İsmihan Artan (Ed.), *Cinsel gelişim ve eğitim* içinde (s. 16-17). Hedef.

Ata, S. (2013). Okul öncesi dönemde cinsel eğitim ve öğretmenlerin rolü. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, *2*(4), 158–165.

Ata, S. (2023). Parents' attitudes towards the sexual education of their children. *Conhecimento & Diversidade*, *15*(38), 508-530. https://doi.org/10.18316/rcd.v15i38.11096

Babacan, S. S. (2003). İnsan seksüalitesinin kültürel ve psikososyal yönleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *11*(1), 131-136.

Balter, A. S., Van Rhijn, T. M., & Davies, A. W. (2016). The development of sexuality in childhood in early learning settings: An exploration of early childhood educators' perceptions. *The Canadian Journal of Human Sexuality*, *25*(1), 30–40. https://doi.org/10.3138/cjhs.251-A3

Bayhan, P. S., & Artan, İ. (2007). *Çocuk gelişimi ve eğitimi*. Morpa.

Bayrak, G., Başgül, Ş. N., & Gündüz, T. (2011). *Ailede cinsel eğitim.* Timaş

Baysan, M. P. (2020). *3-6 yaş döneminde çocuklara sahip anne babaların cinsel gelişim ve eğitim hakkındaki bilgi düzeyleri ve tutumları* (Publication No. 645978) [Master's thesis, İstanbul Medipol University-Istanbul]. Council of Higher Education National Thesis Centre.

Birol, L., & Göçmen, Z. (2010). *Kadın sağlığı ve hastalıkları*. Nobel Tıp Kitabevleri.

Braun, V., & Clarke, V. (2016). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, *3*(2), 77-101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, K., E., Akgün, E., Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.

Capello, C. F. (2001). *Child sexual abuse: Understanding, intervention, and prevention*. Sage Publications.

Capuzzi, D., & Gross, D. R. (2007). *Counseling and psychotherapy: Theories and interventions*. Pearson Merrill Prentice Hall.

Ceylan, Ş., & Çetin, A. (2015). Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocukların cinsel eğitimine ilişkin ebeveyn görüşlerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, *2*(3), 41-59.

Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (3rd ed.). Sage.

Çalışandemir, F., Bencik, S., & Artan, İ. (2010). Çocukların cinsel eğitimi: geçmişten günümüze bir bakış. *Eğitim ve Bilim*, *33*(150), 14-27.

Çankırı, A. (2018). *Okul öncesi dönem çocuklarının cinsel eğitimiyle ilgili anne baba görüşlerinin incelenmesi* (Publication No. 528268) [Master's thesis, Çanakkale Onsekiz Mart University-Çanakkale]. Council of Higher Education National Thesis Centre.

Çerçi, G. (2013). *Zihinsel engelli çocuğu olan ailelerin çocuklarının cinsel gelişimi ve eğitimine yönelik bilgi düzeylerinin ve tutumlarının incelenmesi* (Publication No. 353280) [Master's thesis, Dokuz Eylül University-Izmir]. Council of Higher Education National Thesis Centre.

Çevık Güner, Ü., & Aktaş, S. (2022). Okul öncesi cinsel eğitime yönelik ebeveynlerin bilgi tutum ve uygulamaları. *Androloji Bülteni*, *24*(1), 11-19. https://doi.org/10.24898/tandro.2022.77698

Davey, G. C. L. (1991). *Introductory psychology*. Routledge.

Eastman, K. L., Corona, R., Ryan, G. W., Warsofsky, A. L. & Schuster, M. A. (2005). Worksite-based parenting programs to promote healthy adolescent sexual development: A qualitative study of feasibility and potential content. *Perspectives on Sexual and Reproductive Health*, *37*(2), 62–69. https://doi.org/10.1363/psrh.37.062.05

Elifküçük, Z. (2011). Okul öncesi dönemde cinsel eğitim ve ebeveyn tutumları. *Aile ve Toplum Eğitim-Kültür ve Araştırma Dergisi*, *7*(26), 45–54.

Eliküçük, A., & Sönmez S. (2011). Altı yaş çocuklarının cinsel gelişim ve eğitimiyle ilgili ebeveyn görüşlerinin incelenmesi. *Aile ve Toplum*, *25*(25), 45–62.

Erbil, N., Orak, E., & Bektaş, A.E. (2007). Anneler cinsel eğitim konusunda ne biliyor, kızlarına ne kadar cinsel eğitim veriyor? *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, *7*(1), 366-383.

Eroğlu, K., & Gölbaşı, Z. (2005). Cinsel sağlık eğitiminin önemi ve kapsamı. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, *8*(3), 83–89.

Faize, F. A., Sabir, S., & Idrees, S. (2024). Let us talk about sexual education! Views and practices of parents and teachers in Pakistan. *American Journal of Sexuality Education*, *19*(1), 58–73. https://doi.org/10.1080/15546128.2023.2187500

Farmahini Farahani, M. (2008). A glance on sexual education in various educational levels. *Quarterly Journal of Mental Health*, *1*(1), 19–28.

Ghorbani, M., Zamani-Alavijeh, F., Shahry, P., Zare, K., & Marashi, T. (2015). Understanding childhood's sexual curiosity: An introduction to sexual health education and health promotion. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion, 3*(3), 198–210.

Göçgeldi, E., Tüzün, H. , Türker, T. ve Şimsek, I. (2007). Okul öncesi dönem çocuğu olan anne ve babaların çocuklara cinsel eğitim konusundaki yaklaşımlarının incelenmesi. *Sürekli Tıp Eğitim Dergisi (STED)*, *16*(9).

Gündüz, H. Ç., & Yıldız, A. D. (2020). Cinsel istismarın önlenmesinde cinsel eğitiminin önemi. *Uluslararası Beşeri Bilim ve Eğitim Dergisi*, *6*(13), 145-156.

İldeş, N. (1990). *Cinsel eğitim*. Remzi Kitabevi.

İşler, A., & Gürşimşek, I. (2018). Okul öncesi öğretmen adaylarının cinsel eğitim konusundaki bilgi ve tutumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, *43*(193), 187–204.

İşler, S. (2017). *Okul öncesi dönem çocuğu olan ebeveynlerin cinsel gelişime ve cinsel eğitime yönelik bilgi düzeylerinin ve tutumlarının incelenmesi* (Publication No. 718712) [Master's thesis, Eastern Mediterranean University]. Council of Higher Education National Thesis Centre).

Jerves, E., López, S., Castro, C., Ortiz, W., Palacios, M., Rober, P., & Enzlin, P. (2014). Understanding parental views of adolescent sexuality and sex education in Ecuador: a qualitative study. *Sex Education*, *14*(1), 14-27. https://doi.org/10.1080/14681811.2013.814034

Kakavoulis, A. (1998). Family and sex education: A survey of parental attitudes. *Sex Education*, *1*(2), 163–174. https://doi.org/10.1080/14681810120052588

Kenny, M. C., & Wurtele, S. K. (2013). Latino parents' plans to communicate about sexuality with their children. *Journal of Health Communication*, *18*(8), 931–942. https://doi.org/10.1080/10810730.2012.757397

Kirby, D. (1999). Sexuality and sex education at home and school. *Adolescent Medicine*, *10*(2), 195–209.

Kurtuncu, M., Akhan, L. U., Tanir, I. M., & Yildiz, H. (2015). The sexual development and education of preschool children: Knowledge and opinions from doctors and nurses. *Sexuality and Disability*, *33*(2), 207–221. https://doi.org/10.1007/s11195-015-9393-9

Larsson, I. (2000). *Child sexuality and sexual behaviour*. Swedish National Board of Health and Welfare, Division of Child and Adolescent Psychiatry, Linköping University.

Larsson, I., & Svedin, C. G. (2002). Teachers' and parents' reports on 3- to 6-year-old children's sexual behavior-a comparison. *Child Abuse & Neglect*, *26*(39), 247–266. https://doi.org/10.1016/s0145-2134(01)00323-4

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Sage Publications.

Nemeç, K. (2018). Okul öncesi dönemde cinsel eğitim ve öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *11*(60), 785–792.

Özgün, O., & Çapri, B. (2021). Cinsel gelişim ve cinsel eğitim konusunda ebeveyn tutumlarının incelenmesi. *Aile Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, *4*(1), 1–18.

Pekdoğan, S. (2024). Okul öncesi dönemde cinsel gelişim ve cinsel eğitim. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, *8*(1), 45–60.

Pick, S., Givaudan, M., & Brown, J. (2000). Quietly working for school- based sexuality education in Mexico: Strategies for advocacy. *Reproductive Health Matters*, *8*(16), 92-102. https://doi.org/10.1016/S0968-8080(00)90191-5.

Rahman, S. A., Elieen, H., & Mohammadi, H. (2007). Principles of sexual education in Islam. *Training & Learning Researches*, *1*(24), 97–110.

Rudoe, N., & Ponsford, R. (2024). Parental attitudes to school- and home-based relationships, sex and health education: evidence from a cross-sectional study in England and Wales. *Sex Education: Sexuality, Society and Learning*, *24*(6), 868-885. https://doi.org/10.1080/14681811.2023.2257602

Sarikhani, M., Salehi, L., & Safarnavadeh, M. (2023). Mothers and educators' perspectives on sex education of children between 3 and 5 years old: a qualitative study. *Journal Holistic Nursing and Midwifery*, *33*(3), 159-166. https://doi.org/10.32598/jhnm.33.3.2332

Schreier, M. (2012). *Qualitative content analysis in practice*. Sage.

Sevim, J. (2010). *Anne bu ne?*. Remzi.

Sezgin, E., & Akyüz, E. Y. (2018). *Investigation of sexual training to children with parent perspective*. The Book of Proceedings & Abstracts.

Sharma S. (2017). Parental role in imparting sex education to adolescent girls in Noida. *The Rights*, *3*(1).

Stone, N., Ingham, R., & Gibbins, K. (2013). 'Where do babies come from?' Barriers to early sexuality communication between parents and young children. *Sex Education*, *13*(2), 228–240. https://doi.org/10.1080/14681811.2012.737776

Taşçı, A. İ. (2017). *Cinsel eğitim*. Betim.

Tobin, J. (2001). Childhood sexuality after Freud: The problem of sex in early childhood education. *Annual of Psychoanalysis*, *29*, 179–198.

Tuğrul, B., & Altan, Ö. (2001). Çocuklara cinsel eğitim ne zaman ve nasıl verilmelidir? *Eğitim ve Bilim*, *26*(120), 15–21.

Turgut, N., & Gölbaşı, Z. (2019). Okul öncesi dönem çocuğu olan (3-6 yaş) ebeveynlerin cinsel eğitim tutumlarının belirlenmesi. *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care*, *13*(3), 287-294. https://doi.org/10.21763/tjfmpc.610610

Turnbull, T., Van Wersch, A., & Van Schaik, P. (2008). A review of parental involvement in sex education: The role for effective communication in British families. *Health Education Journa*l, *67*(3), 182-195. https://doi.org/10.1177/0017896908094636

Tuzcuoğlu, N., & Tuzcuoğlu, S. (1996). Çocuğun cinsel eğitiminde ailelerin karşılaştıkları güçlükler. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, *8*(8), 251-262.

Tuzcuoğlu, N., & Tuzcuoğlu, S. (2004). *Anne, ben nasıl doğdum?*. Morpa Kültür.

UN Women, & UNICEF. (2018). *International technical guidance on sexuality education: an evidence-informed approach*. UNESCO.

World Health Organization (WHO). (2010). *Standards for sexuality education in Europe: A framework for policy makers, educational and health authorities and specialist*. WHO Regional Office for Europe and BZgA.

Yaşan, A., & Gürgen F. (2004). The ways to get sexual knowledge and the comparison of the rate of sexual myths in nurses who have sexual partners and who do not have. *Yeni Symposium*, *42*, 72–76.

Yavuzer H. (2017). *Ana-baba ve çocuk*. Remzi.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. baskı). Seçkin.

Yıldız, G., & Cavkaytar, A. (2020). Independent living needs of young adults with intellectual disabilities. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, *11*(2), 193-217.

Yin, R. K. (2018). *Case study research and applications (Vol. 6)*. Sage.

Zhang, W., Chen, J., Feng, Y., Li, J., Zhao, X., & Luo, X. (2013). Young children's knowledge and skills related to sexual abuse prevention: A pilot study in Beijing, China. *Child Abuse & Neglect*, *37*(9), 623–30. https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2013.04.018